

Ріокъ XII. Скернтонъ, Па., Четверъ 18-го Лютого, 1904. Число 7.

Vol. XII. Scranton, Pa., Thursday, February 18, 1904. No. 7.

ОГОЛОШЕНЕ.

ВН. П. СЕКРЕТАРЬ СОЮЗА!

Прошу разъ на все собѣ запомнати, що грошѣ належачі до Р. Н. Союзу выписує ся на имя: Alex Sharshon, treas., Shamokin, Pa., а не на мое имя, тільки ти моні ордери и чеки выписані на имя Alex Sharshon засылайте простѣ до мене а я самъ вѣдоплю до касієра.

С. Ядловскій,
гол. секретарь.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Лютый.

18	Ч.	Аганія
19	П.	Вуколя
20	С.	Парк (Суб От.)
21	Н.	Теодоръ Вакуч.
22	П.	Нинафоръ
23	В.	Хараламій
24	С.	Василій

— КОЛО Сендъ Пойнтъ, Онт., въ Канадѣ, зъударило ся 10. с. м. два поѣзды зельзницѣ „Кенедіенъ Пейсификъ“, при чомъ погнбло 19 осібъ и богато остало покарѣченыхъ. Нещастелучило ся въ хвилѣ, коли оба поѣзды летѣли зъ наибольшимъ розгономъ зъ двохъ противныхъ сторѣнь.

— СТАТИСТИЧНЕ бюро въ Гамбургѣ обчислило, що въ 1903. роцѣ розбило ся на морю 1167 кораблѣвъ — зъ того 57 нѣмецкихъ. Наибольше кораблѣвъ знищили бурѣ морскій.

— АВСТРІЙСКІЙ цѣсарь, Францъ Йосифъ I., занедужавъ досить тяжко. Всѣ балѣ и торжества на цѣсарскѣмъ дворѣ вѣдложено по той причинѣ.

— ВЪ Соупе, Ра. (Монтанъ) вже три Недѣлѣ якъ заштанувала майна Донъ Но. 2, бо въ нѣй нагромило ся много газѣвъ и землѣ западає ся. Околичні дома сунуть ся поволи въ долину.

— МАРОКАНСКІЙ султанъ приславъ въ дарѣ для президента Рузвелта 6 прекрасныхъ коней арабской расы. (Конѣ, якъ говорятъ, знатоки, мають велику вартѣсть.

— ВЫБУХИ вулканѣвъ зновъ грозять свѣтови. Голландскій урядъ колоніальный въ Амстердамѣ одержавъ депешу вѣдъ губернатора надъ голландскими Индіями западными, що на островѣ Ява почавъ страшно выбухати вулканъ Мерапа. Лява знищила доохрестній оселѣ, спалила живцемъ 12 осібъ и 20 тяжко попарила. — Такожъ вулканъ Ирапі на островѣ Сунда починає выбухати зъ большою силою, чимъ звичайно.

— ИЗЪ середущої Америки звѣщають телеграфічно що въ Никарагуѣ заваливъ ся деревляный мѣстъ поѣздъ особовымъ поѣздомъ зельзницѣ „Chinapaz Vieja“ наслѣдкомъ чого цѣлый поѣздъ впавъ до глубокой пропасти и розбивъ ся на дробнй куснѣ. Зъ людей погнбло при томъ 20 осібъ а кольканыцять понесло тяжкій окарѣченя.

— ПЕРЕДЪ державнымъ трибуналомъ у Вѣднѣ вѣдбула ся сими днями розправа галицкого Русина Петра Галича, котрого станиславѣвскій судъ засудивъ бувъ за убійство на 12 лѣтъ вѣзницѣ. Галичъ вѣдсидѣвъ лише 7 лѣтъ, бо выявило ся, що вѣдъ не допустивъ ся злочину. Міністерство судовництва признало ему за 7-лѣтню вѣзницю 6000 коронъ вынагороды и 300 коронъ рѣчной ренты (пенсіи). Галичъ вѣдкликавъ ся одначе до державного трибуналу, жадаючи 14 тысячъ коронъ вынагороды и 1000 коронъ ренты. Трибуналъ, розслѣдивши справу, подвысивъ ему ренту зъ 300 на 400 коронъ, але вынагороду полишивъ въ той самой высотѣ, въ якѣй признало міністерство.

— ГРЕКО-КАТ. руску церкву въ Бриджпортѣ, Кон. загарбали онѣгда цареславній. Исторія сеи церкви така: Будували еѣ Русины греко-католики, та половина зъ нихъ дала ся опѣселя затуманити агентамъ

російской темноты и перейшла на цареславіе, загортаючи й церкву на свою власнѣсть. Греко-католики розпочали тодѣ судовый процесь, щобы вѣдобрати свою церкву, але очевидно не було мѣжъ ними людей, щиро вѣдданныхъ той справѣ, бо онѣгда погродили ся передъ судомъ въ той способъ, що цареславній й надалѣше остануть властителами церкви а имъ заплатять 250 долларѣвъ вѣдпикодованя. Смѣшно и жалко!

— ВЫЗНАЧНІЙ курцѣ, промисловцѣ и капиталисты американскій предсказують золоты часы для Сп. Державъ въ 1904. роцѣ. Кажуть они, що попытъ на американскій товары большає въ свѣтѣ зъ кождымъ днемъ, що американскій фабрики одержали послѣдними самими безлѣчь замовленъ зъ цѣлого свѣта и що торговельный рухъ иде чимъ разъ лѣпше. Наколи-бѣ дѣйсно такъ було, то и робѣтникамъ буде лѣпше.

До секретарѣвъ „Союза“!

Грошѣ за календарѣ треба посилати впрѣсть до редакціи „Свободы“. Кто пошле грошѣ за календарѣ до касієра „Союза“ мусить намъ о томъ дати знати.

Всѣ календарѣ мусять бути розпродані и грошѣ за нихъ вѣдослані найдалѣ до кѣнца марта 1904.

Три секретарѣ, що найскорше и наибольше календарѣвъ розпродать и найскорше зашлютъ за нихъ грошѣ, вѣдстануть красну нагороду.

Редакція „Свободы“,
Box 353, Scranton, Pa.

— Хотите, щобы ваші грошѣ безлѣчь и скоро були высланы до старого краю, то вамъ то зрѣбѣть John Nemeth, 457 Washington St. New York, N. Y.

Хто зашле

Иванови Неметови докладній адресъ Русинѣвъ и Поляковъ працюющихъ по плейзахъ въ Америкѣ, той вѣдстає краснѣй дарунокъ.
John Nemeth, 457 Washington St.,
New York.

ДАРОМЪ ВѣдСТАНЕТЕ!

Нову докторску книжку мѣстачу въ собѣ цѣный информации и рады для мужицъ, жѣнонь и дѣтей, сля пошлете свое имя на адресъ:
P. O. Box 268, Madison Sq., New York.

Дальше справозданає

зъ жертвъ зложенихъ въ мѣсяцю сѣчню 1904 на „Народный Фондъ въ Америкѣ“.

А) Добровѣльный жертвы:

1) Buffalo, N. Y. На руки Н. Серединьского зложили по 50 ц. И. Гаравусъ, А. Голутякъ, В. Воробель, О. Черкасъ, Д. Зиньо, И. Галайда, М. Зиньчакъ; Д. Воробель 30; по 25 ц. Н. Лещининъ, И. Лещининъ, Ю. Горохъ, Д. Мидзанъ, О. Климъ, А. Зиньо, Н. Зиньо, И. Завискій, М. Гринчакъ, Ксеня Котелець, Анна Гнатикъ, И. Лайтеръ, Д. Зиньчакъ, Д. Понтусъ, М. Палиця, С. Юрчакъ, Ив. Мигаль, М. Гаравусъ, Катарина Крисина; П. Сивикъ 20; по 15 ц. М. Мурайка, П. Сивикъ, А. Августинъ, М. Кававко; по 10 ц. М. Кастраницъ, М. Тимецъ, Сва Олѣяръ, разомъ 9.65
2) New York, N. Y. (Д. М.) На гостинѣ сестричного брацт. св. Ольги 8.50
3) New York, N. Y. Англикъ Mr. Stolzenberg 3.55
4) New York, N. Y. Русины (Г. М.) зъ выгравки піны 5.00
5) New York, N. Y. Зъ нагоды весѣля И. Парияка 3.30
6) New York, N. Y. Зъ нагоды весѣля А. П. 2.00
7) Yorkville, O. На руки А. Стахняка: А. Стахнякъ \$1.43, И. Станько 60 ц., И. Гижовскій 50 ц.; по 25 ц. М. Ковалиско, Д. Шумей-

да, Ф. Фвчиць, Ф. Горечко, С. Крицкій; Ф. Стахнякъ 20 ц.; А. Стахнякъ 10 ц., разомъ 4.08

8) Ansonia, Conn. О. Улицкій 2.00

9) Baltimore, Md. На руки Ос. Кульчицко-го: М. Яечникъ 50 ц.; А. Будагази 25 ц.; Павло Кисѣль 20 ц., разомъ 95

10) Baltimore, Md. Бр. св. П. и П. зъ выгравки 95

11) Excelsior, Pa. Ив. Глова 1.00

12) Pittsburg, Pa. О. Стефановичъ 1.00

13) Jersey City, N. J. Ив. Млинарькъ 1.00

14) Derby, Conn. На руки Л. Горбала: На крестинахъ у Он. Яроша по 1.00: Ф. Ярошь, М. Кава, Ю. Крупа, О. Ярошь, А. Шамрела; по 50 цнт.: К. Волосъ, Г. Кривонѣсъ; по 25 цнт.: А. Трушь, О. Цуперъ, Г. Квикъ 6.75

15) На заручинахъ у Г. Горбала по 50 цнт.: П. Бреня, Юстина Адамовичъ; Г. Горбаль 30 цнт.; по 25 цнт.: М. Адамовичъ, П. Сиротакъ, И. Грозикъ; Т. Билянскій 20 цнт. 2.25

16) Брацтво св. Петра и Павла въ Ansonia, Conn. 10.00

Филипп Бодонъ 10.00

Mr. Ramsley, M. D. 50

по 1.00: С. Петровскій, о. Улицкій; по 25 цнт.: М. Собинъ, Олена Криницка, Олена Борошовичъ, Настя и Александра Хомковичъ — разомъ 3.25

17) Troy, N. Y. о. Д. Добрѣтворъ 2.50

18) Shamokin, Pa. П. Кузьмичъ зѣбравъ на крестинахъ у М. Кулянды: М. Стельма 1.00; по 50 цнт.: П. Кузьмичъ, М. Ференчакъ, М. Козаръ; по 25 цнт.: М. Куляндъ, Иль. Хомякъ, Ю. Вышовскій, П. Горишакъ — разомъ 3.50

В) Марокъ народныхъ спродано:

Yonkers, N. Y., Мартинъ Пелехъ 2.00, Chicago, Ill. дрѣ В. Сѣменовичъ 5.00, Buffalo, N. Y. Н. Серединскій 5.00, о. В. Гривнякъ 8.60, New York Товариство „Зоря“ 5.25, Товариство „Запорожска Сѣчь“ 3.00, New Derry, Pa. Йос. Даниловичъ 5.00, Ansonia, Conn. о. Улицкій 5.00, И. Нецьо 1.00, New York Ив. Лукавецкій 25 цнт., Петро Кинасевичъ 20 цнт., НН. 5.60, McAdoo, Pa. И. Посипанко 1.00, Yorkville, O. А. Стахнякъ 2.42, Ballimore, Md. О. Кульчицкій 2.06, Philadelphia, Pa. Т. Коханъ 50 цнт., New York Ив. Париякъ 1.50, Troy, N. Y. о. Д. Добрѣтворъ 2.00 — разомъ 55.38

Г) Зъ вѣдбитокъ памятника бл. п. о. Ант. Бончевского прийшло: L 27

Ansonia, Conn. 12.15, Jersey City, N. J. 60 цнт. Yonkers, N. Y. 2.50 Shepton, Pa. 10 цнт. Mt. Carmel, Pa. 1.10, Troy, N. Y. 1.50, McAdoo, Pa. 30 цнт. — Разомъ 18.25

Д) За книжочки о вѣчу въ Yonkers, N. Y.: McAdoo, Pa. 50 цнт. Yonkers, N. Y. 6.00, Jersey City, N. Y. 5.50, Yorkville, O. 50 цнт. Buffalo, N. Y. 50 цнт. Mt. Carmel, Pa. 1.00, Syracuse, N. Y. 5.00, Catsaqua, Pa. 1.00 Разомъ 20.00

Разомъ прихѣдъ въ Сѣчни \$175.36

Зъ грудня 1903 р. зъ перенесеня \$178.05

По кѣнець Сѣчня зѣбрано разомъ \$353.41

Ив. Глова,
касієръ.Ник. Подгорецкій,
секретарь.

Я тутъ голова.

Вже выпіяли другі півні, коли Микола Запоточный выпроваджавъ своихъ старостівъ геть ажъ за ворота. Они-то приходили сватати его дочку за Илька Подгорного, котрый бувъ сыномъ дуже заможныхъ родичівъ.

— Ну, говорить оденъ зъ старостівъ, се вже десь добре позненько, тожъ мусимо спѣшити си до дому, щобы ще трохи водпочити, бо завтра раненько, якъ Богъ поможе дочекати, треба вставати до работы. А вы радѣте си зъ своїми въ хатѣ такъ, якъ самі мѣркуете, а коли бы шось ни по вашому, то дайте намъ знати ще завчѣсу, щобымъ роздумували, куды дальше треба маширувати! Однакожъ вѣрте ми, бо таки шо правда, вы менѣ анѣ братъ анѣ свать, хіба будете, коли Богъ поможе, то ябы вамъ таки радивъ, щобысте юддали свою Параску за него, бо хлопецъ такий, шо „урви та подай“; якъ возьме си до якои работы, то такъ кажу вамъ зробити, шо але..., не треба й старого. А до того, кажу вамъ, така бестія шпаровита та запопадлива, шо навѣтъ и горѣвки не пе...

— О, та я знаю, каже Микола, шо то порьидныхъ родичівъ сынъ. Я зъ его дѣдемъ разомъ парубочивъ та знаю добре, — такий самый, якъ вы кажете и вонъ бувъ.

— А-я-я, правда, та то й я тогды... — притакнувъ другій староста.

— Та дай лишъ Боже, щобы зъ сеи муки хлѣбъ бувъ, — тягнувъ вонъ дальше — бо я завважывъ, шо ваша дѣвчина якось ни дуже була кунтентна зъ насъ.

— Е, шо то говорити — воно вважываете, ще молоде тай дурне, до такихъ людей, ни призначила си.

— Та то-й-то правда, але помъ вамъ перше не доповѣвъ: Вы самый знаете, шо Штифанъ першій богачъ въ селѣ, а дѣтей въ него таки немножко: отъ цей сынъ, кобы здоровъ, шо си женить, тай одна дѣвчинка.

— О, такъ, такъ, правда, дай вамъ Боже здоровлѣчко за ваше щире сердце... Богу дѣквати й вы файно маєте си, але таки вже не туды, бо въ васъ й дѣтей, най здорові будуть, ѣ файна купка.

— Ну, та въ мене й дѣтий май бѣльше, тай таки на тѣлько ни буду спрагати, якъ вони...

— Вже вы ни журѣтъ си тимъ, якось то буде... а теперки будьте здоровеньки, тай радѣте, щобы було добре. Мы нынѣкы пришли лишъ васъ повѣдомити, а завтра придуть „панъ молодой й панъ свать“, то тогды, якъ Богъ поможе дочекати, урадимо такъ, якъ треба... Ну, будьте здоровенькі! — забувонѣли оба старосты водходячи.

— Идѣтъ здоровенькі, та дай вамъ Боже здоровлѣчко за вашъ труда!

— Дай Боже й вамъ!

Микола дививъ ся еще хвильку за ними въ слѣдъ, а потѣмъ зачинивъ ворота и поволѣкъ ся зъ веселыми думками до хаты. Коли опинивъ ся вже въ сѣняхъ, зачувъ ось-тѣ слова, шо говорила Параска: „Ненько, ненечко, просѣтъ дѣгю, та може упросите, а коли нѣ, то я нищаслива“...

— Буду пробувати, а ты спи дитинко, бо вже поздно, — сказала мати.

Микола остовпѣвъ въ сѣняхъ, бо нѣколи не сподѣвавъ ся шось подобного учути. — Чикай, чикай, я тобѣ покажу одна зъ друговъ, я васъ научу кого вы маєте слухати, бо вы вѣдай забули „кто тутъ коло хаты голова?“ Я васъ научу — пробурмотѣвъ собѣ подѣ носомъ. А коли ввійшовъ до хаты не казавъ нѣчого, бо они обидвѣ затихли и удали, шо сплять...

Вонъ не надумуючись довго, скинувъ кожухъ, станувъ коло образа св. Николая и зачавъ молити ся. По молитвѣ положивъ ся на постѣль и заснувъ.

На другій день якъ лише зазорѣло побудила ся вся родина Запоточныхъ. Встала насампередъ мати Катря, потѣмъ Микола и два старші хлопцѣ, а трое малыхъ еще спали. Параска не зрывалась нынѣ такъ скоренько зъ постелѣ якъ всегда, а то тому, бо чула, шо голова болитъ ей дуже. Катря поралась коло печи, хлопцѣ зѣбрались скоренько и повыходили на двѣрь до худобы, а Параска мовчки, не кажучи нѣкому нѣчого, взяла коновки на плечѣ и пошла по воду.

— Се теперь добра нагода поговорити зъ старымъ, коли повыходили всѣ зъ хаты, — подумала Катря.

— Ну, шожъ Миколо будемо гадати зъ симъ весѣлымъ?

— Якъ шо! хіба ты ни знаешь шо? Ты лишъ диви си, щобы все було готове!

— Та де-шо й-би готове, а де чого й нима, але...

— Шо але?! — вже трохи выкрикнувъ Микола.

— Та Параскѣ, шось ни до серцѣ сей книзь.

— Ну тай шо?!

— Та може бы водповѣсти, нашо намъ силувати дитину, на шо намъ грѣха на нашу душу, ци ще мало ѣхъ маемо? Я бы може й невѣрила, шо грѣхъ, але чуламы на своѣ вуха, якъ егомосцѣ на казаню казали, шо грѣхъ.

Ту, Микола бувъ бы выкрикнувъ, шо силы мавъ, та вже коли егомосцѣ такъ казали, то проговоривъ цѣлкомъ лагѣдно:

— Я знаю, шо грѣхъ дитину въ бѣду пхати, але який тутъ буде грѣхъ. якъ я добра ѣѣ жѣдаю, якъ я хочу ѣѣ богачковъ зрѣбити, за шо вона буде менѣ колись до смерти дѣкувати.

— Та ни знати, ци буде?

— Якъ то ни знати, якъ буде мати всего достаткомъ, якъ буде мати хлѣбъ и до хлѣба, то чого ѣѣ треба? Шо чоловікъ ни буде подуфалный, шо ни буде чуперъ зачѣсувати такъ, якъ той поддѣвичій, шо вчѣпивъ си ѣѣ?! Але теперки якъ бымы го вздрѣвъ коло своѣ хаты, тобымы му шию скрутивъ якъ когутови... До того хаты я нѣчо ни казавъ, бо ще май — люди си ни трафѣли, але водѣ теперъ „засѣ“ ѣму водѣ моѣ дитины — дрантюхъ якийсь!

— То правда, шо вонъ дрантюхъ, бѣдный, але хлопецъ чесный, на все село ни найдешъ лѣпшого водѣ него!

— Та шо зъ тоѣ чести, зъ людьми мусить си добре обходити, бо зъ людей жие, тай добра ми честь, якъ нима нѣчо. А сему, шо за гана, шо трохи рѣбый? Е, красу на тарели ни будешъ кроити и махнувъ байдужно рукою.

— Ой де-де, ци лишень то, а ненѣ ѣго... Господи прости ми грѣшнѣй... и сорочки ни вѣпере, якъ...

— Мовчи, мовчи, бо ты вже за богато розкудкудала си!!

— Та я вже нѣчо... але таки нагадай, коли ты си женивъ, то чомусъ ни хотѣвъ сватати ту рознооку Варвару, шо тобѣ казали? Га!

— Вѣмъ дурный бувъ! А ты мовчи стара сороко, а коли приѣде Параска, то розкажи ѣѣ, шо мае казати якъ придуть люди, а коли буде шось цѣфати си, то такъ ѣѣ насиплю, шо буде до остатного днѣя памнѣтати. А якъ й ты шось мешъ водзывать си, то й тобѣ буде... памнѣтайже! А самъ луснувши дверми вышповъ на двѣрь.

— Отъ й маешъ, отъ й розмовиламы си. Ой знаю я, знаю, шо то вже й свѣтлый Боже ни поможе. Виджу я, шо сей книзь ни моѣй дитинѣ, ни моѣй лялечцѣ пара... Та най дѣе си Божа волѣ, то Богъ тымъ всѣмъ рѣдитъ, а ни мы грѣшнѣй...

Черезъ якус хвилю ввійшла до хаты Параска.

Мати глянула на ню и сказала: — Ой донечко моя любѣ, чомусъ така смутненька?

— Ахъ! ненечко моя рѣдна, сама ни знаю чого. Голова ми ажъ розскакуе си такъ болить, а за сердце таки мене ненечко, шось тисне... тисне...

— Напожѣ бо ты такъ то собѣ до головы приймаешъ, коли то все на дурно!

— Чому на дурно, хіба вы вже говорили зъ дѣдемъ? — залебѣдѣла Параска.

Въ сѣй хвили Микола подсунавъ ся тихенько до сѣний и ставъ подѣ дверми, щобы добре чути, шо они обѣ будутъ говорити.

— Та шо зъ того, помъ говорила, всьо пошло на вѣтеръ, дѣгити й слухати про то ни хоче, а казавъ, шо коли ты будешъ ни хотѣти, то буде бити тѣлько си влѣзе...

— Най нѣ й вбѣжъ, то я таки ни подѣ за того, шо вони кажутъ, бо я ѣго ни люблю, вонъ такий, шо ажъ брѣдко дивити си на него. Колисто на танци парубки навмиене ѣго трутили межѣ дѣвки, а дѣвки окричили всѣ вразъ, та давай кидати въ него качѣнами зъ яблукъ. Вонъ закривъ одновъ руковъ лице, а друговъ лапнувъ мене за рукавъ, та такъ низграбно якъ бы тамъ гранъ була тай каже: „Параско, дай яблукъ!“ — Щезни бѣдо! крикнула я, тай сховала си за дѣвки, а всѣ засмѣяли си... И я маю за такого йти? Нѣ, ни подѣ! Ще буду просити й я гѣгю, може змилуютъ си...

— Ци ты ни знаешь нашего дѣгити, шо якъ си на шо напре, то мусить таки своего доказати. Тожъ я тобѣ кажу, дай поки, бо то все на дурно!

— А шожъ менѣ робити? Ненечко боронѣтъ мене! — а сама кинулась зъ плачемъ ѣѣ на шию.

— Ой доню моя, доню! тажъ я хотѣлабы тобѣ й неба прихилити та не можу... Не плачь, не плачь дитинко, а Богъ котрого тобѣ призначивъ, той твѣй буде...

Миколѣ того всего було вже за богато и вонъ зѣлости прошептавъ самъ до себе: — Е, ты одна зъ друговъ будешъ й цѣлый день киснути, тай нѣчо зъ того ни буде, подѣ я самъ до васъ. Коли вѣтворивъ дверѣ Параска ажъ задрожала, бо знала, шо теперь для неѣ буде страшна хвиля.

— А ты дѣвко чого риндзишъ си, бука хочешь, га, кажи чого?!

— Бо вы мене силуете воддавати си, — процѣдила черезъ слѣзы Параска.

— А шожъ, сивѣти будешъ у мене?! А ты стара, шо также воддаешъ си, шось сляны розпустила?! Чому ни дивишъ си, ци ѣ все готове? Тай ѣсти треба файно злаголити, бо якъ придуть панове сватове, шо бы ни було намъ встыдъ, а дѣвку навчи якъ мае обходити си зъ людьми, щобы ни дула варги якъ вчера, шо ажъ ми скажили си...

Параскѣ кожде дѣдеве слово немовбы ножемъ шпикало у сердце. Она не могла довше выдержати и сказала:

— Вы дѣгити таки се ни говорѣтъ, бо я й до ѣгомосцѣ подѣ тай скажу, шо вы мене силуете...

— А очи бы ты повиходили, а ни дочекала бы ты ходити, а тебе хто такого ни послуху навчивъ?! А ты погане якась. ты лѣзла бы до ѣгомосцѣ скаргу вносити на дѣгити?! Ой знаю я, шо се того лѣтра подмова. Але ни дочикаешъ ты скаргу вносити, крикнувъ розлюченый и такий ѣѣ небозѣ давъ кулакъ въ шию, шо она полетѣла стрѣмголовъ водѣ стола до порога и упала.

— Ой дѣдику моѣ рѣдненькій, ни бийте мене, заридала бѣдна дѣвчина, шо ажъ сумъ розлягъ ся по хатѣ...

— А ты чого розрѣвѣла си?! Мовчишь?! бо заразъ тѣ розталапаю, якъ жибу!...

— Ей, старый, бѣй си Бога, шо ты рѣбишь — заголосила Катря.

— Ты чого хочъ, диви си якогось ѣ послуху навчила?!

— Кажи! будешъ скаргу вносити на дѣгити?!

— Ни буду дѣдику, ни буду. Я васъ все слухала й буду слухати, але... сей разъ ни послухаю... и таки ни подѣ за него!...

— А моѣ бы тѣ ѣла, табы тѣ ѣла, якъ ты ѣшь мое сердце и вхопивши зъ подѣ припѣчка поривачъ, зачавъ писати дочку, куда ся попало. Будешъ теперь слухати?! — кричавъ бѣсновато.

— Ой ой, дѣдику, буду-буду слухати, лишъ ни бийте.

— Ни будешъ вже своимъ розумомъ ѣздити, будешъ мене слухати, знаешь теперь, шо то дѣгити значить?!

— Ей, дѣдику — даруйте!

— Ни подарую, покивъ ни скажешь, шо подѣешь?!

— Ненечко, ратуйте!...

— Ты здурѣвъ старый, ци шо, та забешъ ѣѣ! Мати Божа ратуй ѣѣ...

Катря молилась часъ водѣ часу, та коли то нѣчого не помагало, хотѣла зловити его за руки, але вонъ водтрутивъ еѣ водѣ себе, а самъ дальше егзамивувавъ дочку.

— Ну, кажи, будешъ слухати! подѣешь за того, шо кажу, бо ще бю!...

— Подѣуже... подѣуже...

С. Ф., Кал., 28. грудня 1903.

Наталка Ф. Р.

ВСЕ ЕМУ ОДНО, НЕ БО ИТЬ СЯ...

Розбишакъ (до панка, котрого стрѣнувъ за мѣстомъ): — Грошѣ або жите!

Панокъ: — Бери, шо хочешь, все менѣ одно, бо я и такъ хотѣвъ повѣсити ся на онтѣмъ деревѣ.

НАШІ ДѢТИ.

— Таточку, купѣтъ менѣ трубку.

— На шо?

— Хочу трубѣти.

— Годѣ, дитинко, будешъ менѣ перешкаджати подѣчасъ працѣ.

— Нѣ, нѣ, я лишъ тодѣ буду трубѣти, якъ вы подѣдете спати.

ЗАГАДКА.

Якій блудъ въ сѣмъ образку?

Даромъ, наче воздухъ!

Той гарный электричный поясъ се обезпечене жия.

Вылѣчитьъ васъ зъ ревматизму, нервныхъ и половыхъ недуговъ, болю почокъ и утробы та тяжкого уринования; даромъ для каждого. Коли хочешь мати оденъ, пришли намъ свою адресу. Сю оферту робимо лишъ на короткий часъ для розповсюдження и оповѣщення чудесного пояса. Знаемо, шо вонъ тебе певно вылѣчитьъ, а коли подумажешь, вѣримо, шо не повѣхавъши при всякой нагодѣ повѣсти своимъ знакамъ про добрый приметы нашего пояса, а тѣ стануть купувати его у насъ и нагородятъ теперѣшну вѣрату.

Факты! Факты! Факты!

Подаетмо нѣвне колыба свѣдоцтвѣ нанабѣсланныхъ намъ. Маемо сотки подобныхъ, та подаетмо колыба найбѣльше интересныхъ: „Доншу вамъ отенить, шо и одержавъшася Monarch. По его уму, можу сѣмъю связати, шо вонъ вернувъ менѣ здоровѣе. Пасѣ стоять вагу золота. Поручаю его каждому. — М. J. Curtin, Phillips, Neb. Вашъ пасъ вылѣчитьъ мене, тожъ позвольте подякувати собѣ за се добро. — Нема сумнѣву, шо лишь той пасъ освободивъ мене водѣ болѣвъ, шо дослуживалъ менѣ 15 лѣтъ, тому поручаю его всякому недужому. М. С. Наваръ, Тройескомъ, Ил. Коли хочешь мати пасъ, такъ пошлай намъ свое имя и адресу, а одержавъши его даромъ. — Думаемо якъ говоримо. Адреса: Monarch Electro-Medical Institute, DEPT. P. C. 56—60 WABASH AVE., CHICAGO, ILL.

ДОПИСИ.

Зь Лемківщини.

Зь давньих часів; нїз житя людского.

Було то в давнїйших часах, перейшло 40 лѣтъ, ще в той часъ, коли продавали и купували худобу безъ паспортівъ. Кто бувъ вѣдвжний а незважавъ на заповѣди Божї 7-му и 10-ту то мѡгъ добре збогатѣти ся и справдѣ же такъ було. Бувало пошовъ собѣ до Фриштата на ярмарокъ, але по дорожѣ загостивъ в лѣсѣ за Яеломъ, котрый зове ся Левочомъ. Лѣсъ то не малий, хочъ его и на милѣ рахуй. В тѡмъ то лѣсѣ неразъ и не два бувъ такий ярмарокъ. Кто ся розпознавъ зъ перекупняками, то все купивъ хочъ бы и не мавъ дуже грошей. Якъ мавъ 10 або 15 шайныхъ то такъ купивъ, бо в той часъ перекупняковъ не коштовало ничъ, тѡлько труды нѡчнои поры. О паспортѣ не розходило ся, бо ихъ нѣкому не треба було, то в той часъ росли купцямъ пуляресы, якъ пампухи в маслѣ. Може не кождый зрозумѣвъ бы що то за перекупняки були. А вони такі були, що не дбали и на замки и на лихї запоры... Бодай люде поєнули, то тї перекупняки смѣло собѣ газдовали аж до того часу, доки жандармы и паспортѣ не настали. В той часъ заяснѣла ясна зоря для добрыхъ людей.

Одного разу тутъ вь момѣ сусѣдствѣ, ще (я бувъ малий (були то лихї часы, бо були вь той часъ лѣта неурожайнѣ), прїйшовъ сусѣд до сусѣда и ледво одваживъ ся пару слѡвъ промовити. Иде и кланяе ся якъ може найнише и проєить: „Швагре коханый, прошу васъ! Будьте такъ добрый а позычте мѣ хочъ 3 шѣстки на 3 кварта зерна.“ Але швагеръ, якъ добрый, вѡдпофнувъ ся вѡдъ него и каже звѡльна: „Швагре, негоденъ емъ тя поратувати“ — тай сусѣд забравъ ся и пошовъ зъ хаты. А друга сусѣдка ще тамъ осталася, бо такожъ и она мала просити о запомогу, алежъ она почула кѡлька слѡвъ неприємныхъ противъ его швагра, то и не вносила просьбу о свою запомогу. Его швагеръ пошовъ зъ ничимъ изъ хаты, а богачъ каже: „Прїйшовъ на запомогу, завали-дорога! А най такъ робить якъ и я, то такъ буде мавъ якъ и я.“ А таку якъ вѡнъ професїю якбы кождый провадивъ, тобы цѣлий свѣтъ знищили. А тото богатство и такъ зѡйшло на жебрацтво, бо якъ перейшло на сынѡвъ по смерти вѡтця то наразъ якъ бы на огни спаливъ. Пропало богатство.

Мордерство.

Забивъ хлопа вь селѣ Перегримцѣ, парубка, котрый мѣсяцъ тому якъ прїйшовъ зъ Америки. У Михаила Поповича, котрый бувъ дякомъ ночували дѣвчата (кухарки) вь коморѣ. Згаданий парубчакъ пошовъ къ тымъ дѣв-

чатамъ до коморы вь ночи. Довѣдавшись о тѡмъ газда, Мих. Поповичъ, вийшовъ зъ хаты, взявъ собѣ коликъ зъ плота и погостивъ его такъ зручно четверократнымъ ударомъ, що той вѡдразу удавъ ся на вѣчный спочинокъ. Зъ початку впало пѡдозрѣне на хлопцѣвъ, котрї волочать ся по ночахъ ради забавы, але нѡзнѣйше выкрыло ся хто той, що забивъ; жандармы вытягли протоколъ и забрали панича зъ собою до Ясла, де посѣдити инквизитомъ може до половины Марта, а що дальше буде, то ажъ якъ судъ рѣшитъ.

Ту коло насъ

до польскихъ Святъ Рѡздважныхъ була легка зима, дальше до нашого Богоявленїя були сильнї сухї морозы. Теперъ на Богоявленїе улавлъ свѣтъ невеликий. За разѡ на худобу ратицева и пыскова зновъ появляе ся по декотрыхъ селахъ, зновъ ярмарки мають бути позапиранї.

Смѣшное.

Одного разу пѡдчасъ катехизацїи священникъ питае хлопця: — На що ты Богъ сотворивъ? Хлопецъ: — А на бѣду егомосцѣ! Свящ.: — А щожъ ти за бѣда? Хлопецъ: И... и змерзъ емъ и ѣсти хоче ся.

Жандармъ до циганки: — Но ты, циганко! пощѡсь украла куру? Циганка: — Паноньку, я не украла. Жандармъ: — Та сама кура на плечѣ до кормана выскочила? Циганка: — Та сама, прошу пана.

Вь другїй день по Йорданскихъ Свѣтахъ ишовъ священникъ зъ кропиломъ по селѣ, вступивъ вь одну хату, вь котрѡй сама стара мати була. Свящ. питае: — А гдѣжь вашъ сынъ, що вы тѡлько самї вь дома? Баба вѡдповѣдае: — А вь корчмѣ, прошу егомосцѣ. Вѡнъ все вь корчмѣ и вь день и вь ночи.

Изъ давной бувальщины. Сынъ до вѡтця пише листъ одъ войска: „Тату! Волѣвъ есь мѣ руки и ноги поламати якъ мавъ есь мене на вояка виховати и до войска мене на таку бѣду послати“.

У насъ вь старѡмъ краю, то не такъ якъ вь Америцѣ. Вь Америцѣ обѣйде ся о меншихъ уклѡнахъ, але тутъ треба добре уважати, щобы выгѡднїй поклѡнъ дати, щобы вышшї власти задоволенї були...

Андр. Пшкѣ.

Зъ Правиденсѣ, Р. А. Последними часами я дѡставлямъ много листѡвъ вѡдъ Русинѡвъ зѡ всѣхъ сторѡнъ, вь котрыхъ довѣдують ся чї тутъ есть робота, якї суть фабрики и яка платня. Немогуци кождому зъ особна вѡдписувати, вѡдповѣдаю черезъ „Свободу“ якъ слѣдуетъ:

Правиденсѣ е велике мѣсто. Пѡсля послѣдного спису людности числить оно 175.597 мешканцѣвъ, Фабрикъ есть понадъ 300. Най-

бѡльше фабрикъ ткацкихъ сукняныхъ, бавовняныхъ (катиновыхъ), Есть 5 сукняныхъ фабрикъ, вь котрыхъ робить выше 25 тысячъ людей. Крѡмъ того е тутъ 5 броварѣвъ, фандры вѣлякого рода, фабрики зѣлѣзньї, машинѣ шапы, locomotive works и много поменчихъ. Мусить тутъ бути такъожъ много такихъ фабрикъ о котрыхъ я не знаю, бо безъ работы не бувъ я тутъ анѣ одного дня. Отже не мавъ я часу ходити та розглядати по мѣстѣ. Платня, розумѣе ся, есть рѡжна, залежна вѡдъ того, яку хто робить роботу и чї умѣе англїйску мову. Тутъ вже було кѡлькохъ такихъ Русинѡвъ, що пѡде разъ до фабрики, анѣ баса не вѣдѣвъ тай на другїй день вже иде геть, бо не дѡстать работы... То такому анѣ не оплата тутъ ити за роботою, если вѡнъ мыслить, що фабрика за нимъ чекае и буде его просити до работы. Кто знае свое ремесло, може тутъ дѡстати платню добру и стаду роботу. Але наші люде звыкли сидѣти на кушѣ. Знаю людей що вь Yonkers, Passaic або и New York, сидятъ безъ работы по кѡлька мѣсяцѣвъ а тутъ и 2 до 3 дни не хоче безъ работы зачекати. Добре бы було, щобы тутъ прїйшло кѡлькохъ Русинѡвъ зъ женами, у котрыхъ самотнї моглибы мешкати, бо такъ неразъ прїйде якїй самотный Рутай не мае де мешкати а до чужихъ не хоче ити на бордъ, впрѡчѣмъ и лѣйше якъ мешкае у своихъ а не у чужихъ. Вправдѣ насъ есть уже тутъ кѡлька рускихъ фамилїй, але маемо много бордерѡвъ. Многї люде не хотять тутъ оставати, бо нема церкви, але моя думка така, що коли збересъ бѡльше Русинѡвъ то и о церковь не буде тяжко. Мѣсто Правиденсѣ е 205 миль вѡддалене вѡдъ Нью-Йорку. Можна ѣхати до него тренѡмъ або бовтомъ. Дорога тренѡмъ коштуе \$4.30 а бовтомъ \$1.50 або \$3.00. До Бостону, Масс. звѡдси 40 миль. Тикетъ коштуе \$1.00. Коло Правиденсѣ е много поменчихъ мѣстъ вь котрыхъ такожъ суть фабрики, особливо полотнянї.

Иванъ Претонъ

45 Bancroft St. Providence, R. I.

Зъ Buffalo, N. Y.

Роботы тутъ идуть дуже слабо. По многихъ шапахъ старї робѡтники роблять бодай по 8 годинъ на день то могутъ хочъ на жите заробити, але новому тутъ тяжко дѡстати роботу.

Есть тутъ одна дуже велика фабрика вь котрѡй дуже много Русинѡвъ робило. Особливо вь лѣтѣ коли була велика спека, то майже самї Русины робили, хочъ неразъ падали вѡдъ горяча, бо Русинѣ все тамъ робить де найтяжше, але теперъ не знаю чї бы може трохъ Русинѡвъ у той фабрицѣ знайшовъ, а то все про одного змосковщеного Русина. Той змосковщенный Русинъ походить зъ Гали-

чины зъ села Одреховы а жѣнку мае Польшку зъ Прусь. Вѡнъ знае англїйске пѣте черезъ десяте и, якъ кажутъ, зноухавъ ся зъ басомъ тай повыганявъ старыхъ робѡтниковъ зъ работы а пакуе новыхъ. Якъ подыбле якого полячка-гріонора, то заразъ до него каже: „bracie aniołku, jak nie robisz, to przyjdź do mnie a ja ci robote doszukuję, tylko pojdźciey [obydwa do basy]“. Але звычайно, щобы той мѡгъ лѣйше зъ басомъ говорити, то гріоноръ мусить му дати 2 до 3 долларѣвъ на пиво а басови 5 до 10 долларѣвъ — то му дасть [роботу на 2 або 3 мѣсяцѣ а потѡмъ выжене и бере другого.

Робѡтникъ.

Зъ Оборнѣ, Н. Й.

Дня 22-го Януара померъ вь Спарта, Минн, Ив. Курила членъ нашего братства св. О. Николая, вѡдѣлъ Р. Н. Союза 38. Похоронъ вѡдбувъ ся 24 Януара вь Holy Family Church, Евелетъ, Мин. Покойный мавъ 40 лѣтъ, вѡдъ року бувъ хорый на сухоты. Бувъ се чоловѣкъ дуже поважаний и розумный. Вѡнъ бувъ основателемъ бр. св. О. Николая и его предсѣдателемъ черезъ 2 роки. Походивъ зъ Сибѣрїи, пов. Лѣсько вь Галичинѣ. Полишивъ жену и одну дитину.

В. Русинко, секретаръ.

Зъ Алдерсонѣ, Инд. Тер. Доношу нашимъ крайнамъ и всѣмъ братьямъ Русинамъ, щобы не важились теперъ ити за роботою до Индиенъ Територї, бо выдадутъ грошѣ на тренѣ а вернути назадъ не будутъ мати за що. Вь Индиенъ Тер. багато майнѡвъ зашталувано вѡдъ пятого Лютого — а декотрї тѡлько роблять и то лишъ по два дни на тыждень. Тожъ уважайте добре, де ѣхати заки пустите ся за роботою вь дорогу.

Ф. Флудовичъ, секр. Р. Н. С. вѡдѣлъ 87.

Зъ Пертѣ Амбой, Н. Дж.

Передъ 3 мѣсяцами прїѣхавъ тутъ оденъ галицкїй Русинъ зъ сяноцкокого повѣту именемъ Осифъ Бугель. Не могучи тутъ найти работы выбравъ ся вь дорогу до своего брата до Кадричѣ, Н. Дж., але коли ишовъ колѣвнымъ трекомъ надѣхавъ поспѣшний поѣздъ и такъ сильно его покалѣчивъ, що тойже умеръ по 24 годиннѡй мудѣ вь шпитали вь Елизабетѣ. Похорономъ не було кому заняти ся, бо швагеръ не хотѣвъ своихъ грошей на похоронъ тратити а неѡщикъ не належавъ нѣ до братства нѣ до Союза а готовыхъ грошей такожъ не мавъ. Кто его поховавъ — де не знати. Може мѣсто, а може докторы взяли его тѣло, щобы на нѣмъ практикувати.... Неѡщикъ зѡставивъ вь краю молоду жѣнку, бо недавно ся побрали.

Братя Русины! Вступайте до нашего братства, котре мы тутъ вь Пертѣ Амбою заложили и до Союза, бо нѣхто зъ васъ не знае, що

завтра зъ нимъ може стати ся. Если будете належати до братства и до Союза, то, борони Боже, якого нещастя свой люде займутъ ся вами и помогутъ родинѣ — а не буде ваше тѣло по смерти поневѣратись.

Куама Шкурать.

Зъ Syracuse, N. Y.

Першїй рускїй балъ бр. св. А.А. Петра и Павла, котрый вѡдбувъ ся 26 Януара с. р. заслугуе на похвалу зъ того взгляду, що черезъ него мы показали ся передъ чужими яко люде интелїгентнї, приличнї. Забава вѡдбула ся спокойно, безъ жадной суперечки, або сварнѣ якъ то неразъ деинде буває. Доходу прїйшло до 100 долларѡвъ. На тѡмъ балѡ приступило до братства 8 новыхъ членѡвъ. На балѡ прїйшло такожъ много Поляковъ а мѣжь ними трѡхъ шторниковъ и двоухъ салонистѡвъ. Доходъ балю прїзначеный на дзвѡнъ до новои церкви. Оденъ Полякъ, шторникъ и бучеръ, офѣрувавъ на дзвѡнъ 5 долларѡвъ, чимъ завстыдавъ деякихъ нашихъ людей, що вмѣсто офѣрувати на щось пожиточного выдають грошѣ на рѣчи марнї а неразъ и здоравли шкѡдлави.

Допись моя вь справѣ убитого Гриця Чебеняка була неясно впередъ подана а то тому, бо нѣхто нехотѣвъ повѣсти якъ було, ажъ теперъ подаю акуратно.

Гриць Чебенякъ зъ Кѡньского, повѣтъ Березѡвъ, Галичина, бувъ сыномъ Ивана. Остало по нѣмъ четверо сирѡтъ (не двое). За тренѡмъ вѡнъ не бѣгъ, якъ було подано, тѡлько якъ ишовъ зъ работы домѡвъ, ставъ на однѡй трѣцѣ и смотрѣвъ на той тренѣ, на котрый мавъ сѣдѣти; вь тѡмъ часѣ надлетѣвъ другїй тренѣ зъ противной сторѡны и вдаривъ до него такъ сильно, що го вѡдкинуло на бѡкъ бѡльше якъ трицѣть фїтовъ и погибъ на мѣсци. Коли ся ставъ на мѣсци. Коли ся ставъ крикъ, що хлопа убило и пѡзнали хто нимъ бувъ. сказали его швагрови Андрѣеви Лещикъ, що его швагра убило, але той ся вѡдперъ кажучи, що не знае того чоловѣка. То если швагеръ такъ зробивъ, то всѣ его

краяне его ся вѡдrekli и таки тамъ го зѡставили.

Потому польскїй ксьондзъ нехотѣвъ дати свѣдоцтва на католицкїй цментарѣ, бо незнавъ чї бувъ у великоднѡй спѡвѣди, але выстаравъ ся о тое Михайлъ Батрухъ и давъ тое свѣдоцтво его швагрови Андр. Лещикови, але той картку сховавъ а самъ пѡшовъ до работы. Коли вийшли на цминтарѣ похоронити тѣло зарядца цминтара о нѣчимъ не знавъ и такъ мусѣли назадъ трупа взяти до мѣста и зложили его не до трупарнѣ, але до трумарнѣ, де труны суть на продажѣ. А похоронъ бувъ ажъ вь Вѡвторѡкъ и на похоронъ прїѣхавъ братъ неѡщика зъ другого плейзу Иванъ Чебенякъ. То тѣло неѡщика було, непоховане вѡдъ Четверга до Вѡторѡка, а всему тому бувъ виненъ его швагеръ Андрѣй Лещикъ за то, бо за дуже мудрый, а такихъ мудрагелѣвъ зъ Кѡньского есть тутъ досить.

Андрей Варяжъ.

Памятайте

на

Збирайте, складайте и присилайте жертвы разомъ зѡ списомъ жертводателѣвъ (чеки або монїордеры выписанї на имя касїера: John Glowa, Excelsior, Pa.) пѡдъ адресою:

Narodnyj Fond, P. O. Box 108, Jersey City, N. J.

Такъ само купуйте заготовку

РУСКІЙ МАРКИ НАРОДНІЙ

Чеки и монїордеры за марки выписуйте на имя: John Glowa, Excelsior, Pa.

а посилайте на адресу: Narodnyj Fond, P. O. Box 108, Jersey City, N. J.

На всѣхъ листахъ прїлѣпляйте народнї марки на другѡй сторѡнѣ, бо на фронтѣ дае ся амер. марку почтову! Кому лежить на серци будучнѡсть амер. Руси, той що мѣсяця зложитъ якусь жертву на „Народный Фондъ“.

О. Ник. Пѡдгорецкїй,

секр. Народ. Фонду.

??? Хотите бути вылѣченї??? Удайтесь до

Дра Леонарда Ландеса.

Специалистъ вь хоробахъ мужскихъ и жѣночкихъ. Бувъ довгїй часъ практикантомъ при Нью-Йоркѡмъ унїверситетѣ, студїювавъ практично при шпиталахъ вь Вѣднѣ и Берлинѣ а вернувши до Америки практикувавъ много лѣтъ якъ лѣкаръ вь Либанѡнѣ, Белву и др.

Говорить по руски, польски, словенски, англїйски и нѣмцѣм.

Ручить вылѣчити слабости: легкихъ, сердца, почекъ, жолудка; бѡль головы, слабу память, пухленину, руматизмъ, рака, хоробы нашкорный, чираки, вереды, бѡль горла, носа, ушей и очей, утрату мужескои силы и т. и.

Робить всѣлякї операцїи. Нишѣтъ до него о пораду а вѡнъ вамъ дасть вѡдповѣдь на всѣ вашї питаня.

DR. LEONARD LANDES,

134 E. 24th St. недалеко Lexington Ave., NEW YORK, N. Y.

„SVOBODA“ LIBERTY.

The Ruthenian (Little Russian) Weekly
published every Thursday
at 209-211 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two Dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished
on application.

Entered as second-class matter July 16,
1903 at the post office at Scranton, Pa.,
under the Act of Congress of March 3,
1879.

„Свобода“

часопис для руского народа въ
Америцѣ и органъ „Р. Н. Союза“,
выходить що тыждня въ Четверъ
и коштує:

Въ Америцѣ на рікъ \$2.00
До старого краю на рікъ \$2.00
Въ Америцѣ на півъ року \$1.00
До старого краю на півъ року \$1.00

Оплачувати газету треба все-
гда въ горы (напередъ).

Адресъ:

„SVOBODA“

Box 353,

SCRANTON, PA.

Новый телефонъ Номеръ 787

Хто хоче, щоби его адресъ змі-
нитъ, мусить подати намъ, кромѣ
нового, такожъ свой старый адресъ.

Безъименныхъ дописей не
приймаемо.

Поодинокі числа „Свободы“
можна купити у:

A. Wasserman,

29. Clinton Str., New York,
N. Y.

На вѣче!

За 3 дни П. всенародне
вѣче американскихъ
Русинѣвъ!

Не забудьте прислати де-
легатѣвъ!

Дуже и дуже важны спра-
вы маемо обговорити.

Маемо ввести въ жите
нову институцію, котра
вѣдъ разу учинить насъ
крѣпкими.

На вѣчу въ Йонкерсъ го-
ворилисьмо за бѣду. — Те-
перь на вѣчу въ Олифантъ
дамо бѣдѣ таку медицину,
що мусить прийти бѣдѣ о-
статна година.

Зѣ всѣхъ плейзѣвъ з'ѣж-
дайте ся, щоби великою
громадою доконати велике
дѣло.

Зѣ поблизкихъ плейзѣвъ
з'ѣжджайте ся сотками, ко-
рыстайте, що вѣче такъ
близько, у вашой околиці.

Найлѣпши бесѣдники о-
бѣцяли прийти.

Зѣ всѣхъ сторѣнь одер-
жалисьмо листы, що деле-
гаты збирають ся до насъ
въ дорогу.

Нехай не буде нѣ одно-
го плейзу, не заступленого
вѣдпоручникомъ.

Окремимъ запрошень не
послалосьмо и не пошлемо
нѣкому, бо хочемо, щоби
цѣла американська Русь
зрозумѣла важность вѣча,
высилаючи своихъ предста-
вителѣвъ, сама, безъ при-
нуки.

Памятайте братя, що се
вѣче припадає въ понедѣ-
локъ, 22-го фебруара на
Washington's Birthday.

Комитетъ.

Справозданє касове

„Р. Н. Союза“ за мѣсяць Януаръ. 1904.

Ч. бѣжуче

1296	Granville, N. Y. Бр. св. Георг.	17.05
1297	Baltimore, M. D. Бр. св. Анны	12.91
1298	Gradatim, Pa. М. Р. Н. С.	7.60
1299	Ramey, Pa. М. Р. Н. С.	75.84
1300	Hastings, N. Y. М. Р. Н. С.	11.14
1301	Centralia, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	8.27
1302	Buffalo, N. Y. Бр. св. І. Хрест.	53.12
1303	Beaver Meadows, Pa. Бр. св. Мих.	16.49
1304	Cannonsburg, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	35.67
1305	Manown, Pa. Бр. св. О. Николая	41.73
1306	Mahanoy Plane, Pa. Бр. св. пр. Ілія	39.41
1307	Cohoes, N. Y. М. Р. Н. С.	15.00
1308	McKeesport, Pa. Бр. св. І. Хрест.	69.63
1309	Glen Lyon, Pa. Бр. св. П. и П.	20.75
1310	Butler, Pa. Бр. св. Арх. Михайла	31.39
1311	Allegheny, Pa. Бр. Пр. Богород.	46.00
1312	Dunlo, Pa. Бр. св. П. и П.	19.57
1313	Eleonor, Pa. Бр. св. Арх. Михайла	25.60
1314	Rhone, Pa. Бр. св. Спаса	31.95
1315	Cameron, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	6.30
1316	Auburn, N. Y. Бр. св. О. Николая	29.50
1317	Carnegie, Pa. Бр. св. Петра и Павла	58.90
1318	Hazleton, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	57.45
1319	Perthamboy, N. J. М. Р. Н. С.	16.50
1320	Passaic, N. J. Бр. св. О. Николая	37.81
1321	Trauger, Pa. Бр. св. П. и П.	37.45
1322	Desloge, Mo. Бр. св. І. Хрест.	50.10
1323	Terryville Conn., Бр. св. Арх. Михайла	12.37
1324	Syracuse, N. Y. Бр. св. П. и П.	26.14
1325	Monessen, Pa. Бр. св. І. Хрест.	26.14
1326	McAdoo, Pa. Бр. Пр. Богород.	64.03
1327	Trauger, Pa. Бр. св. І. Хрест.	52.10
1328	Chisholm, Minn. М. Р. Н. С.	7.00
1329	Wetsmoreland City, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	31.00
1330	Fredericktown, Pa. Бр. св. П. и П.	40.55
1331	Cleveland, O. Бр. св. О. Николая	8.80
1332	Minersville, Pa. Бр. св. О. Николая	90.85
1333	Shamokin, Pa. Бр. св. Йосифа	16.05
1334	St. Clair, Pa. Бр. Пр. Богород.	39.79
1335	Jessup, Pa. Бр. св. П. и П.	36.65
1336	Marion Heights, Pa. М. Р. Н. С.	8.45
1337	Mayfield, Pa. М. Р. Н. С.	12.63
1338	Homestead, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	17.53
1339	Priceburg, Pa. Бр. св. Василія	59.46
1340	Belle Vernon, Pa. Бр. Пр. Богор.	25.45
1341	Perth Amboy, N. J. Бр. св. О. Николая	26.00
1342	West Pawlet, Vt. Бр. Покр. Пр. Богор.	28.85
1343	Ansonia, Conn. М. Р. Н. С.	30.00
1344	Cross Fork, Pa. Бр. Пр. Богород.	21.59
1345	Franklin Furnace, N. J. М. Р. Н. С.	5.80
1346	Pittsburg, Pa. М. Р. Н. С.	63.41
1347	Whitney, Pa. Бр. Трех. Свят.	26.78
1348	Powhatan, W. Va. Бр. Пр. Богор.	23.71
1349	Scottdale, Pa. Бр. св. І. Хрест.	15.30
1350	Lopez, Pa. Бр. св. О. Николая	9.70
1351	Alden Sta., Pa. Бр. св. Волод.	17.48
1352	Plymouth, Pa. Бр. св. П. и П.	78.09
1353	Baltimore, Md. Бр. св. П. и П.	23.16
1354	Breslau, Pa. Бр. св. Андр.	47.96
1355	Olyphant, Pa. Бр. св. І. Хрест	162.93
1356	Ridge, Pa. М. Р. Н. С.	3.71
1357	Elmira N. Y. Бр. св. Арх. Мих.	18.35
1358	New Alexandria, Pa. Бр. св. П. и П.	19.20
1359	Mt. Carmel, Pa. Сестр. бр. Пр. Богород.	9.40
1360	Scranton, Pa. Бр. св. прор. Ілія	93.55
1361	Jersey City, N. J. Блюзъ 4-охъ Мих.	19.95
1362	Newark, N. J. Бр. св. І. Хрест.	5.50
1363	Jersey City, N. J. М. Р. Н. С.	85.95
1364	Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Димитрія	32.54
1365	Simpson, Pa. Бр. св. Василія	28.71
1366	Shamokin, Pa. М. Р. Н. С.	258.22
1367	Anthony, R. I. М. Р. Н. С.	3.12
1368	Cannonsburg, Pa. Сестр. Бр. Пр. Богор.	4.17
1369	McKeesport, Pa. Сестр. бр. св. Ольги	5.25
1370	Old Forge, Pa. М. Р. Н. С.	7.64
1371	Ford City, Pa. Бр. св. О. Николая	57.30
1372	Lansford, Pa. Бр. Пр. Богор.	126.84
1373	Philadelphia, Pa. М. Р. Н. С.	7.62
1374	Breslau, Pa. Сестр. бр. св. Анны	5.68
1375	Shenandoah, Pa. М. Р. Н. С.	12.30
1376	Perth Amboy, N. J. М. Р. Н. С.	4.83
1377	Glen Lyon, Pa. Сестр. бр. Пр. Богор.	21.83
1378	Mt. Carmel, Pa. Бр. П. и П.	54.42
1379	Troy, N. Y. Бр. св. О. Николая	22.03
1380	St. Louis, Mo. Бр. св. Арх. Михайла	50.08
1381	Superior, Pa. Бр. св. Георгія	24.10
1382	Yorkville, O. М. Р. Н. С.	20.07
1383	Yonkers, N. Y. М. Р. Н. С.	62.25
1384	Ansonia, Conn. Бр. св. П. и П.	55.65
1385	Seymour, Conn. Бр. св. І. Хрест.	17.03
1386	Elizabeth, N. J. М. Р. Н. С.	30.00
1387	New York, N. Y. Тов. Зора	63.75
1388	Brooklyn, N. Y. М. Р. Н. С.	11.10
1389	Northampton, Pa. Бр. Усп. Пр. Богор.	91.32

1390	Trauger, Pa. Бр. св. П. и П.	67.20
1391	Yatesboro, Pa. М. Р. Н. С.	24.51
1392	Homestead, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	13.37
1393	Cleveland, O. Бр. св. П. и П.	15.60
Приходъ въ Януару		3,483.02
Готовка зъ концемъ Децембра		14,174.89
Разомъ приходъ		17,657.91
Розходъ въ Януару		2,277.42
Разомъ готовка въ банку зъ концемъ Януара		15,380.49
Пожики		1,507.90
Загальний станъ касы зъ концемъ Ян. 1904,		\$16,888.39
А. Шармонъ, касиръ,		С. Ядловскій, секретарь,
Н. Пѣдгорецкій, контролеръ.		

211 новыхъ членѣвъ.

Въ мѣсяцю Януару 1904 р.
приступили до Р. Н. Союза
слѣдуючій нові братства и
члены:

Бр. св. О. Николая въ Perth Am-
boy, N. J.

Гарбусъ Яковъ	Сенковичъ Стефанъ
Якубовскій Гнатъ	Кульчицкій Иванъ
Федорикъ Андрей	Заканячъ Гнатъ
Стрельскій Илько	Хоронжикъ Теодоръ
Дакъ Яковъ	Синява Сидоръ
Говодиныйскій Петро	Цапъ Михайло
Сташківъ Илько	Тхѣрь Алексій
Бодякъ Михайло	Янковичъ Володимиръ, дит.
Возничакъ Иванъ	„ Микола „
Степачъ Федоръ	Суска Марія „
Когутъ Осифъ	Цапъ Михайло „
Корчинскій Федоръ	Синява Текля „
Каралисъ Марко	В. 2. Хорошакъ Михайло
Луцківъ Дмитро	В. 3. Мизѣкъ Данько
Чамаръ Онуферъ	Симанячъ Стефанъ
Панчишинъ Михайло	В. 4. Жарскій Иванъ
Возничакъ Данько	Гула Петро
Зосакъ Петро	Кирчѣвъ Анна, дитина
Луцківъ Федоръ	Калакука Параска „
Вишньовецкій Михайло	В. 5. Баличикъ Юрко
Щеднѣцкій Михайло	В. 6. Крѣшфалуши Бѣляничъ Фр.
Борсукъ Василь	В. 7. Рогунъ Михайло
Тельшевскій Григорій	В. 9. Попѣчакъ Стефанъ
Печукъ Козма	В. 10. Журавъ Лукачъ
Кравчукъ Михайло	Ярошъ Марія, дитина
Гарасимѣвъ Иванъ	Хваликъ Анна „
Сестричине бр. Пр. Дѣвы Марія въ	Горбаль Милена „
Glen Lyon, Pa.	В. 14. Аерсъ Осипъ
Коваль Анна	В. 16. Звѣздакъ Андрѣй
Кривакъ Анна	Марѣнь Микола
Марко Верона	В. 19. Мима Михайло
Гуфровичъ Марія	В. 20. Бировчакъ Юрко
Коваль Марія	Онуфрей Катерина, дитина
Скапакъ Гелена	В. 23. Гульпа Михайло
Кеблешъ Марія	Бабинѣвъ Юрко
Москва Теодозія	Саболъ Михайло
Кучикъ Анна	Решетаръ Михайло
Телеганицъ Дора	Микита Юрко
Цѣпа Марія	Гульпа Иванъ
Кевешъ Марія	В. 25. Хомка Иванъ
Кшевѣцка Зузанна	В. 27. Скородинскій Василь
Марковичъ Танька	В. 28. Дравущакъ Микита
Долинська Анна	Мачѣта Гриць
Андрѣйчакъ Зофія	В. 29. Лицѣсъ Иванъ
Хованецъ Анеля	Волкъ Дмитро
Капѣць Катерина	В. 30. Гриценко Андрѣй, дитина
Дубецъ Гелена	В. 32. Карафа Николай
Хорошакъ Анна	В. 33. Мисакъ Павло
Шмигъ Гелена	Осифчакъ Осипъ, дитина
Скородинська Марія	„ Анна „
Зметана Теодоска	„ Катерина „
Сѣйчакъ Катерина	В. 35. Сибранка Антонъ
Мадякъ Орина	Фѣлювичъ Антонъ
Лебеда Анна	Опушанскій Стефанъ
Круликовска Йосифа	В. 38. Намиснякъ Михайло, дит.
Живипка Зофія	В. 40. Форишко Кристина
Митерякъ Юлія	Маерникъ Анна, дитина
Ванчишинъ Юлія	„ Осифъ „
Бр. св. О. Николая въ Chisholm,	Михало Лукачъ „
Minn.	В. 41. Кулька Андрѣй
Бѣло Митро	Лѣсовичъ Казимиръ
Фецинъ Лукачъ	Прочко Михайло
Куречка Петро	В. 44. Тхурикъ Марія
Галла Матвѣй	В. 46. Циняла Афанъ
Рапавый Митро	Незнаемскій Олекса
„ Антонъ	Буковий Гаврило
Войталъ Иванъ	В. 48. Колодѣй Костъ
Гарадимъ Василь	В. 49. Богданъ Иванъ
Семитковскій Юрко	Павловичъ Стефанъ
Бѣло Илько	Чуникъ Василь
В. 1. Стеткевичъ Осипъ	В. 53. Пондракъ Антонъ, дитина
Лишнякъ Николай	Калабай Илько „
Котанячъ Петро	Сасъ Розалія „
Патрилякъ Михайло	„ Марцеля „
Бугель Гриць	„ Антонъ „
„ Микола, дитина	Тимчикъ Марія „
В. 57. Косаровичъ Данько	В. 56. Копчакъ Дамянъ
„	„ Василь „
„	Вархольякъ Теодоръ
„	„ Дмитро „
„	Драганъ Александеръ
„	„ Николай „
„	В. 57. Косаровичъ Данько
„	„ Микола, дитина

В. 58. Цапъ Юрко	Сашала Иванъ
„	Бѣгунъ Юрко
В. 61. Молчанъ Петро	Барна Андрѣй, дитина
„	„ Марія „
В. 62. Маринякъ Анна	„
В. 63. Тешлицъ Анна	„
В. 65. Бѣлюхъ Гриць	Ядловска Параска
„	Пашко Антонъ
„	Заканячъ Марія, дитина
В. 67. Салайда Юрко	„
В. 68. Чухранъ Семанъ	Офцашъ Анна
„	„ Бронка
„	Цѣвка Александеръ, дит.
„	Фелечакъ Василь „
В. 69. Богачикъ Семенъ	Мѣляпъ Дмитро
„	Гречухъ Антонъ, дитина
„	Богачикъ Володимиръ „
В. 74. Гривнакъ Петро	„
В. 77. Стахнякъ Антонъ	Дюбекъ Матвѣй
„	Гижовскій Стефанъ
В. 78. Брыла Стефанъ	„
В. 79. Гочакъ Андрѣй	Вархуло Михайло
„	В. 84. Плѣшка Юрко
В. 85. Косцюкъ Микола	В. 85. Косцюкъ Микола
„	Перѣгъ Володимиръ, дитина
„	Пелехачъ Марія „
„	Романчакъ Микола „
„	„ Стефанъ „
„	Касичъ Михайло „
„	„ Иванъ „
„	Гацишъ Марія „
„	„ Иванъ „
„	„ Розалія „
В. 88. Ревакъ Юрко	Петричъ Алексій
„	Пушкаръ Стефанъ
„	Рушила Яковъ
В. 91. Дуфала Иванъ	„ Осифъ „
„	В. 95. Фейда Митро
„	В. 97. Звѣнко Михайло, дитина
„	Незнайовскій Яковъ „
В. 98. Морохъ Якимъ	В. 100. Ванчакъ Теодора
„	Цепко Олена, дитина
В. 101. Васко Марія	В. 102. Капраль Василь
„	Ратица Илько
„	С. Ядловскій, гол. секретаръ

Що чувати въ свѣтѣ.

ВЫДАТКИ Сп. Дер-
жавъ на мілітарні цѣли рос-
туть такъ скоро, що мимо-
волѣ насуває ся питання, до
чого дѣйде наша республі-
ка такою дорогою? Осъ и
сими днями ухваливъ кон-
грессъ на войсковій „потре-
бѣ“ въ 1904 о кількохъ де-
сятъ мільонѣвъ долларѣвъ
бѣльше, чимъ минулыми
лѣтами. Его ухвала пред-
ставляє ся такъ: На армію
75 мільонѣвъ долларѣвъ, на
маринарку 98 мільонѣвъ, а
на будову новыхъ военныхъ
кораблѣвъ и гарматъ для
нихъ має ся выдавати мѣ-
сячно 1 мільонѣвъ 109 тѣ-
сячъ 980 долларѣвъ.

На томъ одначе не ко-
нець, бо міністерство воен-
ной маринарки заявило, що
всего того не выстане и за-
жадало еще 2 мільоны долла-
рѣвъ. Розумѣє ся, що на
другій рѣкъ буде тыхъ по-
требъ та вимогѣвъ еще
бѣльше и такъ буде безъ
кѣнця, доки не дѣйде у
насъ до того, що дѣє ся въ
Росіи, Италиі, Австрії и
прочихъ мілітарныхъ дер-
жавахъ. Бѣльша половина
державныхъ доходѣвъ буде
йти на мілітарні цѣли.

вроснуть податки и тягаръ, а въ слѣдъ за тымъ наста- нуть тяжкій часъ для аме- риканскаго народа. Мілі- таризмъ нѣгде добра не за- ричинае.

ХОДИТЬ чутка, що вже въ найближшій будучинѣ поплотуть. Сп. Державы сво- ю армію на островъ Сенъ Домінго, абы завести тамъ порядокъ и анектувати его. Товчкомъ до сего мають бу- ти вѣчній безпорядки и за- воруженія на томъ островѣ, якій буцѣмъ-то загрожують американськимъ интере- еамъ.

Последними часами ма- ють ворохобники нищити власнѣсть американськихъ горожанъ, а оденъ ихъ вѣд- дѣль стрѣлявъ передъ кѣль- кома днями до военного амер. корабля „Снкі“ и у- бивъ машиністу Джансона.

Больше не треба Амери- канцямъ, щобы придбати собѣ нову колонію. Теперь каждой хвилѣ можуть они забрати Сенъ Домінго и бу- дуть оправдані передъ свѣ- томъ.

НОВЫМЪ президентомъ колумбійской республики выбрано на дняхъ генерала Рееса, звѣснаго патріота и одного зъ найлѣпшихъ дѣ- лѣматѣвъ въ Колумбіи. Сей выборъ не по нутру правительству Сп. Державъ, позаякъ ген. Реесъ е запеклымъ ворогомъ Сн- ковъ и панамской репу- блики.

Нововыбранный президентъ вѣдѣхавъ минулаго тыжня до Франціи, щобы тамъ агі- тувати противъ продажи па- намского канала черезъ фран. сѣе товариство и за- протестувати передъ Евро- пою противъ політики Сп. Державъ въ середущій А- меридѣ. Въ той самой спра- вѣ бувъ вѣнъ такожъ у Ва- шингтонѣ, ходивъ и пукавъ тамъ черезъ довшій часъ, але, якъ звѣсно, не мѣгъ нѣчого здѣлати. Рѣшаючи круги прямо высмѣяли его тай зъ нѣчимъ вѣдправили.

НѢМЕЦКЕ правитель- ство заповѣло въ парламен- тѣ, що внесе незабаромъ проектъ введенія 2-лѣтної службы въ арміи Нѣмеччи- ны.

Наколи дѣйсно прійде до того, такъ буде се заслуго- ю нѣмецкихъ соціалістівъ, котрі вѣдѣ давна борють ся за обмеженемъ войсковой службы въ постійной арміи до 2 охъ лѣтъ. Правитель- ство легковажило собѣ одна- че соціалістівъ, доки они не увѣйшли до парламенту въ такой силѣ, що теперь мо- жуть приневолити его до уступчивости.

ФРАНЦІЯ намѣряе выку- пити зъ приватныхъ рукъ всѣ желѣзницѣ на власнѣсть державы.

Цѣна купна выносила-бы 4000 миліонѣвъ долларѣвъ котрі пѣсля проекту, мали- бы бути сплачувані черезъ 50 лѣтъ. Надъ сею справо- ю радить теперь француз- скій парламентъ и майже нема сумнѣву, що ухва- лить цѣлѣный проектъ. Ту ходять о добро народа, а

теперѣшний парламентъ Франціи не вагуе ся въ та- кихъ случаяхъ. На томъ по- ли стоять Франція о цѣле небо выше водѣ Сп. Державъ, де верховодять капи- талисты и лише свое добро мають на метѣ. Бо чижъ ту не можбы выкупити всѣ приватній желѣзницѣ на власнѣсть державы, нако- ли-бъ въ конгресѣ Сп. Державъ засѣдали дѣйсній пред- ставителѣ народа? Прине- сло-бы се большій хосенъ для народа, чимъ будова панамского канала.

Война на далекомъ схо- дѣ.

Японцѣ не могли вже довше зносити лицемѣр- ства Росіи и розпочали бор- бу зъ нею — страшенну борбу, котра называе ся войною!

Першій стрѣли впали дня 8. с. м. а вѣсть про се дій- шла до Америки ажъ на другій день коли послед- не число „Свободы“ бу- ло вже на машинахъ. По- чало ся вѣдѣ сего, що въ ноци зъ 8-го на 9-го с. м. японска военна флѣота на- пала на російску коло Портъ Артуръ, безъ фор- мального выповѣдження вой- ны и збила еѣ на винне я- блоко. Два перворядній ро- сійскій панцирники — „Рет- визанъ“ и „Царевичъ“ та о- денъ другорядній боевой корабель були тодѣ знище- ній черезъ японску торпе- дову флѣоту. Въ кѣлька го- динъ опѣсла заатакувала я- понска флѣота Портъ Ар- туръ и зновъ знищила кѣль- ка російскихъ кораблѣвъ, по кѣлькохъ годинахъ бор- бы була спонукана цѣфну- ти ся на повне море.

Про сю другу битву такъ рапортуе до царя генералъ майоръ Флюгъ: „Нынѣ въ полудне (себто дня 9. с. м.) японска флѣота вѣд- плала вѣдѣ Портъ-Артура. Въ ранѣшній битвѣ зъ нею бувъ uszkodженій панцир- ный корабель „Полтава“ и „Новикъ“. Торпеды повы- рывали имъ беки и такъ у- шкодили, що годѣ ихъ бу- де употребляти на дальше. Зъ нашої стороны погибло при томъ двоухъ офицерѣвъ и 10 моряковъ, а 41 було раненыхъ. При крѣпосныхъ батеріяхъ погибъ оденъ жовнѣръ, а трехъ було ра- неныхъ. Крѣпость и побе- режній форты лише незна- чно uszkodжені. Японска флѣота числила 15 панцир- никовъ и панцирныхъ кру- жѣвниковъ. — Російска ли- ше 13.

Японцѣ мали численну флѣоту торпедовѣвъ, ко- трыми маневрували дуже удачно хочъ ризиковно.

Такъ говорить ся въ ра- портѣ до царя, а допису- вателѣ до англійскихъ та американскихъ часописей добавляють до сего, що мо- скалѣ бороли ся дуже сла- бо, боролись зле, а стрѣ- ляли лихо. Російскій кулѣ зъ кораблѣвъ и побере- жныхъ крѣпостей не запѣд- яли ворожій флѣотѣ нѣя- кой шкоды, ба навѣтъ не долѣтали до неї, а подчасъ нападу Японцѣвъ богато російскихъ офицерѣвъ не бу- ли на своихъ станови-

РОСІЙСКИЙ ИМНѢ ГЛЮСТРОВАНЫЙ.

„Боже царя храни!“

За дозволомъ часописей „N. Y. American“.

цахъ. Кажуть, що забавля- ли ся тодѣ въ Портъ Арту- рѣ при картахъ, винѣ и по театрахъ.

Третю битву морскую зве- дено дня 11. с. м. подѣ Че- мультпо, коло побережья Ко- реи. Ту Росіяне бороли ся хоробро, але такожъ були поборені черезъ лѣпшу и численнѣйшу флѣоту Япон- цѣвъ. Въ той битвѣ врати- ли они кѣлькадесять людей и панцирникъ „Варягъ“ та кружѣвникъ „Коріецъ“ — два найлѣпші кораблѣ во- енной въ російской флѣотѣ. „Коріецъ“ бувъ потопленій черезъ Японцѣвъ, а Варя- га“ высадили у воздухъ са- мій таки Росіяне, щобы не попалъ ся въ руки врага. По кѣлькагодинной роз- пучной борбѣ коли ворожій кулѣ такъ подѣбрали ко- рабель, що вѣнъ не мѣгъ вже удержати ся на водѣ, капитанъ корабля велѣвъ залозѣ ратувати ся на чов- нахъ, а самъ высадивъ его у воздухъ.

Вѣсти про погромъ ро- сійской флѣоты выкликали у Петербургѣ пригноблю- юче вражѣне и загальний переполохъ. Нѣхто тамъ не надѣявъ ся такъ наглого и енергичного атакѣ Япон- цѣвъ, а найважнѣйше — всѣ увидѣли зѣ страхомъ, що Росія не мае другѣвъ анѣ союзниковъ въ той войнѣ. Весь цивилизованный свѣтъ зачислае еѣ до вар- варскихъ державъ и потай- ки симпатизуе зъ Японцѣ- ми. На добавокъ Росія не припускала, абы маленька Японія пѣрвалася до войны зъ нею, и не була якъ слѣдъ приготовлена до борбы.

Коли мѣстокороль Алек- сѣевъ допѣлъ до Петербур- га о першѣмъ нападѣ Япо- нцѣвъ, царъ Никола II. выдавъ сейчасъ военну про- клямацію до народа, въ ко- трѣй каже лицемѣрно, що вѣнъ бажавъ мира и все го- товый бувъ здѣлати для Я- поніи, щобы лише не допу- стити до войны. Японія не хотѣла одначе ждати, зѣрвала мировій переговоры и роз- почала войну. При концѣ своей прокламаціи вызвае царъ своихъ „вѣрныхъ под- даныхъ“ до обороны „свя- тої Росіи“ и просить Бога о успѣхѣ для своей арміи и флѣоты.

Мѣжъ тымъ борба на да- лекомъ Сходѣ кипить даль- ше зъ цѣлою силою. Под- часъ другого атакѣ япон- ской флѣоты на Портъ Ар- туръ, якій слѣдувавъ дня 10 с. м. було зновъ знище-

ныхъ 7 російскихъ кораб- лѣвъ воен. такъ, що зага- ломъ втратила доси Росія 16 военныхъ кораблѣвъ. Кро- мѣ того Японцѣ заплонили еи 4 транспортный кораблѣ вразѣ изъ войскомъ и бога- тыми ладунками, зловили кѣлька купецкихъ кораб- лѣвъ, знищили въ кѣлькохъ мѣсяцѣхъ манджурску желѣ- зницю, высадили въ Ман- джуріи 25 тысячъ войска, заняли цѣлу полудневу Ко- рею и зъ цѣлою силою по- чинають притискати Росі- янъ на суходути. Великой сухопутной битвы надѣж- ютъ ся каждой хвилѣ надѣ рѣ- кою Ялю, де вже стоитъ на- противъ себе 90 тысячъ Японцѣвъ и 80 тысячъ ро- сійского войска.

НОВИНКИ.

— ОГОНЬ, якій минуло- го тыжня скаженѣвъ въ Болтиморѣ, Мд. бувъ справ- дѣ такъ великій и страш- ный, що не мае собѣ рѣв- нѣ въ исторіи пожарѣвъ. Згорѣли всѣ найкрасшій до- мы и будинки въ самѣмъ осередку мѣста, найбогат- шій склепы, магазины, бан- ки, церкви, заклады и т. п. на просторы 140 акрѣвъ. Шкода выносивъ загаломъ около 300 миліонѣвъ долларѣвъ, зъ чого лише 90 миліонѣвъ було обезпеченыхъ въ асе- кураційныхъ товариствахъ. Зъ людей на щасте нѣх- то не втративъ житя въ о- гни, та за те десятки ты- сячъ жителѣвъ е позбавле- ныхъ працѣ и захисту.

Замѣтно, що въ 14. бан- кахъ якій упали жертвою о- гню, нѣгде не згорѣли гро- шѣ. Вся гѣтовка и цѣлѣній паперѣ лежали неушко- джені въ огнетревалыхъ ка- сахъ, котрі выдобули те- перъ зъ подѣ згарищъ и ру- мовища. Зъ одной такой ка- сы вынято 200 миліонѣвъ долларѣвъ въ цѣнныхъ па- перахъ, зъ другой 400 ты- сячъ дол. въ банкнотахъ и т. д. Въ мѣстѣ удержуе по- рядокъ станова міліція и войско зъ постоянной арміи Сп. Державъ.

Злодѣи и розбѣшакѣ ко- трі въ такихъ случаяхъ лю- блять нишпорити, не ма- ютъ доступу до згарищъ, бо они окруженій войско- вымъ кордономъ.

На погорѣльцѣвъ плывуть обильній жертвы зъ цѣлой Америки.

— ТОВАРИСТВО учите- лѣвъ въ Бруклинѣ, Н. Й. зажадало вѣдѣ рады школь-

Продаемо

шифарты

на

всѣ ливіи!

За \$8

до

краю

може ся каждый достати на найлѣпшихъ и найскоршихъ шифахъ, хто хоче 4 години денно на шифѣ робити. Дорога треваетъ вѣдѣ 7 до 9 днѣвъ. Легка робота, добрый харчѣ. Сли хочете заощадити тяжко заробленій грошѣ, пишѣтъ чимъ скорше до:

GENERAL SHIPPING OFFICE, — JOLIET, ILL.

ной введенія тѣлесныхъ каръ для неслухняныхъ у- чениковъ въ народныхъ школахъ. Се товариство ма- е 3543 членѣвъ и всѣ они е за приверженъ бука. Посля ихъ твердження, американ- ской дѣти е такъ збиточній и розпущеній, що годѣ учи- ти ихъ въ школѣ безъ бу- ка.

— СЕНАТОРЪ Маркъ Ганна, проводиръ републи- канской партіи, що бувъ тяжко недужій на тифѣ — умеръ. Е се велика втрата для републ. особливо ввиду приближающихъ ся выборовъ.

— У всѣхъ фабрикахъ бля- шанныхъ коробѣвъ великой фірмы „American Can Co.“ выбухъ страйкъ. Робѣтні- ки домагають ся большой платнѣ.

— ВЛАСТИТЕЛѢ май- нѣвъ въ Индианѣ, Пенсил- вениі, Илиноисѣ, и Огайо хочуть таки зменшити пла- тню майнерѣвъ о 12 про- центѣ на долларѣ. Сими дня- ми надѣслали они заяву на руки президента Мічела, що обнижка наступитъ неза- боромъ. Робѣтніки не хо- чуть нѣякъ згодити ся на обнижку и грозятъ, що роз- почнуть на веснѣ загаль- ный страйкъ на цѣлой об- ласти камѣнного угля.

— ЖАЛѢ трамваевого кондуктора Джамса П. Но- лана зѣ Ст. Луисъ, Мо. бу- де оправданный наколи ста- не нарѣкати, що не опла- чуетъ ся нынѣ бути чеснымъ... На одной лавцѣ своего ва- гона вѣнъ найшовъ оногоды пачку, въ якій было 60 ты- сячъ долларѣвъ. Иншій ско- вавъ-бы грошѣ и гараздѣ, та Ноланъ якъ честный чо- ловѣкъ, вѣддавшихъ до бю- ра дирекціи трамваѣвъ. На другій день зголосила ся по згубу одна богата панѣ и вгадайте, якъ нагороди- ла честного находчика? Да- ла ему цѣлыхъ... 10 доля- рѣвъ.

— Вѣ Shamokin, Ра на крестинахъ у М. Карпяка гостѣ забавляли ся красно и щобы показати родичамъ свое вдоволене зъ гостины, оденъ зъ присутныхъ под- нѣсъ гадку щобы тутъ на чужинѣ вже вѣдѣ малень- кости затинати всѣхъ загрѣ- вати до руского патриотиз- му а що найважнѣйше, а- бы наша молодѣжь могла ту въ Америцѣ выше о- бразовати ся и учити ся! По пару словахъ заохоты гостѣ зложили \$6.50 на А. Р. Народный Фондъ.

Памятайте и вы прочіи братья Русины и Русинки Американскій на А. Р. На- родный Фондъ и збирайте жертвы при всякихъ „ока- зіяхъ“!

— НАРОДНЫЙ Фондъ росте. Въ Lethbridge, Кана- да, Ос. Бубнякъ зѣбравъ на крестинахъ у Селгани

ча \$1.25 на А. Р. Народ- ный Фондъ, бо бузько при- нѣсъ ему тарну дѣвчинку Русинку! Дай Боже, абы росла родичамъ на потѣху и абы всюду забавляли ся Русины такъ красно и че- сно.

— СТ. Соколовскій, зѣ Львова въ Галичинѣ зво- лить подати свою адресу и повѣдомити нашу редакцію на яку цѣлѣ приславъ намъ \$1.80.

— Зѣ Woodpecker, Alta, Канада. У насъ такъ тепло якъ бы середѣ лѣта. Снѣ- гу нема цѣлкомъ, толькѣ ча- сами перепадаетъ теплый и дробный дощикъ. Гадаю що и въ старѣмъ краю дѣппа зима бути не може. Въ мѣ- сяцю Листопадѣ було кѣль- ка острыхъ морозѣвъ такъ що и на двѣрѣ было тяж- ко ся выказати. А на саме наше Руске Богоявление то еще лѣпше ся поправивъ, бо бувъ на ажъ 43 степенѣ и тримавъ остро 2 дни, а теперь то и на преріи мож- на въ ноци святи.

Иванъ Осмакъ.

РѢЧНЫЙ МІТИНГЪ

бр. св. Арх. Михаила въ Terry ville, Conn. вѣдѣуть ся дня 3-го Января с. р. На митингѣ выбрано слѣдующій новый урядъ на рокъ 1904: Павло Духъ предѣдатель, Петро Летита заступця, Йосафатъ Даямба секретаръ, Иванъ Мучка за- ступця, Михайлѣ Бобикъ касиръ, Филиппъ Лига заступця, Василь Ва- ринякъ и Захарій Лига надзира- телѣ хорыхъ, Тимко Кувшваръ дѣр- жѣтъ, Иванъ Гира заступця.

Й. Даямба, секретаръ.

— НА процесѣ Олифант- ской церкви зѣбравъ п. Д. Соляничъ въ Lethbridge (Ка- нада) \$6.50 и приславъ до редакціи „Свободы“. Грошѣ выслано до касіера John Glowa Excelior, Ра. Жер- твували слѣдующій:

Дмитро Соляничъ	50
Йосифъ Бубнякъ	50
Василь Семанъ	1 00
Семенъ Свѣдѣръ	50
Ліцко Калитчукъ	50
Илья Нинифорукъ	50
Тодиръ Бзовый	25
Тодиръ Монталюкъ	25
Олекса Бураковский	25
Джорджъ Чаглей	50
Дмитро Тортюлякъ	25
Иванъ Терновый	25
Тодиръ Терновый	25
Иванъ Руснакъ	25
Елекъ Боктеркъ	25
Танаско Попичъ	25
Андрій Терновый	25

Разомъ \$6.50

Вже выйшовъ!

Руско-англійскій провѣдникъ

(Тлумачъ)

Коштуе 50 центѣвъ

29 и

Руско-англійскій словарець

(вѣдѣтка зъ Провѣдника)

Коштуе 20 центѣвъ.

Зѣ замовленемъ присилайте и грошѣ. Канадійскихъ анѣ американскихъ значѣвъ почтовыхъ (stamps) не при- нимаемо.

Svododa,

Box 353, Scranton, Pa.

Справы „Союза“

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки 1902—1904.

Головний } о. М. СТЕФАНОВИЧЬ,
председатель } 619 Carson St.,
Pittsburg, Pa.
Головний } С. ЯДЛОВСКИЙ
секретарь } Box 76,
Jersey City, N. J.
Головний } АЛЕК. ШАРПОНЬ,
касієръ } 524 Pine & Franklin St.
Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:
Место-председатель... М. Крайчишинъ
NORTHAMPTON, PA.
Заст. секретаря... Вас. Грешко
SCRANTON, PA.
Заст. касієра... И. Глова
EXCELSIOR, PA.

Радий:
М. Турокъ... Priceburg, Pa.
М. Пачута... Mt. Carmel, Pa.
Дюн. Голодь... Jersey City, N. J.
М. Градонъ... McKeesport, Pa.
Андрей Добосъ... Lansford, Pa.
Ив. Сабатъ... Yonkers, N. Y.

Ихъ заступники:
Ал. Горбаль, Мих. Югасъ, К. Кобанъ,
А. Валевский, Ник. Добровский.

Контрольна комісія:
о. Н. Подгорепай, box 31, Jersey City, N. J.
К. Кирчовъ, 140 Essex Str., „
Ив. Гардиль, Trauger, Pa., Westmorel. Co.

За 70 центовъ на мѣсяць
Союзъ платитъ 600 долла-
ровъ помертвого за мужа,
а 300 долларовъ за жену и
другі запомоги въ разѣ ин-
шихъ нещасныхъ выпадковъ.

Въ Союзѣ можете убеспе-
чити ваші дѣти за тан-
шій грошъ якъ де инде
а помертне за нихъ до-
станете болѣе якъ де-
инде.

УПОМНЕНЕ!

П. Секретарь!
Пригадую § 9 статуту „Союза“,
на податавъ котрого члены при-
ступаючи до „Союза“ а маючи
выше 40 лѣтъ мають до трохъ
мѣсяцѣвъ по вступленю предложити
менѣ метрику уродженя.

С. Ядловскій.

До вѣдомости всѣмъ п. секретарямъ „Союза“!

О хорошій оригінальній
вѣдзники для дѣтей Р. Н.
Союза вже постаравъ ся,
а такожъ и о новій вѣдзна-
ки для старшихъ. Каждый
членъ до 3 мѣсяцѣвъ вѣдъ
часу вступленя має мати
вѣдзнаку. Прошу всѣхъ п.
секретарѣвъ сейчасъ менѣ
довести, скѣлько вѣдзнакъ
для старшихъ а скѣлько
для дѣтей маю прислати
каждому вѣддѣлову. Вѣд-
знаки для старшихъ має ся
все предавати по 85 цт., а
вѣдзнаки дитинячій по 25 цт.
и то лишь за готѣвку.

С. Ядловскій,
голов. секретарь.

Ч 250. КВИТЪ \$35.00
на тридцять пять долларѣвъ, котрі
мы ниже подписаніи отримали на
памятникъ Йосифа Петрика зъ
его помертвого зъ касы Р. Н. Союза
въ Америцѣ.

Northampton, Pa. Jan. 29, 1904.

Михайло Петрикъ,
Николай Крайчишинъ, предс.,
Гавриэль Онушакъ, секретарь.
СВѣДКИ: Йосифъ Геренда,
М. Дола.

Ч. 254. КВИТЪ \$300.00
на триста долларѣвъ, котрі п. Ма-
рія Семаникъ отримала яко померт-
ну запомогу по мужу Иванъ зъ
головной касы Р. Н. Союза въ А-
мерицѣ.

Jersey City, N. J. Feb. 5, 1904.

Марія Семаникъ,
СВѣДКИ: Василь Кричицкий,
Дниозий Голодь,
Ст. Калакуна, Т. Цыляна,
секретарь, пред.

КВИТЪ \$123.00

на сто двадцать три долларѣвъ, ко-
трі мы ниже подписаніи отримали
яко часть помертвого на похоро-
нй выдатки бл. п. Йосифа Петрика
зъ головной касы Р. Н. Союза, за
що складаемо сердечну подяку Ура-
дови Р. Н. Союза.

Northampton, Pa. Jan. 29, 1904.
Николай Крайчишинъ, предс.,
Гавриэль Онушакъ, секретарь.
СВѣДКИ: Йосифъ Геренда,
Михайло Петрикъ.

Ч. 257. КВИТЪ \$300.00
на три ста долларѣвъ, котрі п. Ва-
силь Корба отримавъ яко померт-
ну запомогу по женѣ Агрипинѣ зъ
головной касы Р. Н. Союза въ А-
мерицѣ.

Troy, N. Y. Jan. 23, 1904.

Василь Корба.
СВѣДКИ: Филиппъ Телесъ,
Владиміръ Усцкій, секр.,
Иванъ Салишъ, предсѣд.

ПОСМЕРТНІ ВѢСТИ.

МИХАЙЛО ВИПНЬОВ-
СКИЙ, 32 л., членъ Р. Н.
Союза въ Елизабетъ, Н. Дж.
вѣддѣлъ 65, родомъ зъ По-
лянъ сур. (Галичина), мужъ
Параски зъ Ядловскихъ, у-
меръ дня 20 сѣчня с. р. за-
битый треномъ; належавъ
до Союза вѣдъ жовтня 1903.
Осиротивъ въ краю жену и
2 дѣтей.

РОЗАЛІЯ КЪЛЯРЬ,
жена Антонія, члена Р. Н.
Союза вѣд. 53 въ Питсбургъ,
Па., упокоила ся 31 Януа-
ра 1904.

Вѣчная память!

До вѣдомости членамъ и мѣсцевымъ секретарямъ „Р. Н. Союза“.

1. Только члены платячі
70 центовъ на мѣсяць ма-
ють право доставати „Сво-
боду“ безплатно.
2. Только ті жены, що
платять на цѣле помертве
а ихъ мужѣ не належать до
„Союза“ мають право до-
ставати „Свободу“.
3. Жадныхъ змѣнъ адре-
совъ вѣдъ поодинокихъ чле-
новъ „Союза“ не принима-
емо. Всякій адресы або змѣ-
ны адресовъ мають намъ
засилати только мѣсцевій
секретарь а нѣхто иншій.

Редакція.

Рухъ

въ вѣддѣлахъ Р. Н. С.

БРАТСТВО

св. Йоана Хрестителя въ Neumont,
Сопп. буде принимати новыхъ чле-
новъ въ Фебруару безъ вступного.
Мітингі вѣдбувають ся звичайно въ
кажду послѣдню субботу въ мѣсяцѣ.
Сего мѣсяца вѣдбуде ся мітингъ 27.
Початокъ всегда о годинахъ 7 вечерѣ.

Николай Сивий, предсѣд.,
Стеф. Вислоцкий, касієръ,
Василь Ванъ, секретарь.

БРАТСТВО

св. О. Николая въ Manown, Pa.,
вѣддѣлъ Р. Н. Союза 22, подае до
вѣдомости своимъ членамъ, що слѣ-
дующого мѣсяца буде принимати но-
выхъ членѣвъ за знижене вступне.

Хто залагае зъ мѣсячнымъ,
хай вырѣнае свой довѣгъ, бо инак-
ше втратитъ право до запомоги.

Новый урядъ выбранный 7-го Фе-
бруара на рокъ 1904 е слѣдующій:
Ф. Гавъ предсѣд., С. Кобанъ се-
кретарь, Ф. Душай касієръ, Н. Ту-
мидайскій дозорця хорыхъ на Gala-
tin, И. Иванчинъ дозорця хорыхъ
на Manown, Pa., М. Кукъ двер-
никъ, Т. Нестеръ посланецъ.

Мітингі вѣдбувають ся послѣдого
першого въ мѣсяцѣ у секретаря С.
Кобанъ въ сторѣ. Адреса братска:
S. Kobani,
Box 34, Manown, Pa.

НА РОЧНОМЪ МІТИНГѢ

братства св. Архистр. Михаила въ
Beaver Meadows, Pa., вѣддѣлъ
Руского Народного Союза 95, дня
3-го Януара 1904 выбрано слѣду-
ющихъ урядниковъ: Якимъ Присло-
ский предсѣдатель, Ант. Солтисъ
молодшій, подпредсѣдатель, Андр.
Савка секретарь, Данико Савка за-
писникъ, Ант. Солтисъ, стар., касіє-
ръ, Теодозій Джуганъ и Василь
Гойда дозорця касы, Ант. Ленъ
дозорця хорыхъ, Андр. Потоцкий
дверникъ.

— ДНЯ 24 Януара 1904 у-
тримувало братство св. прор. Іллі
въ Scranton, Pa., вѣддѣлъ Сою-
за 40, рѣчний мітингъ, на котромъ
збраніи члены выбрали слѣдующихъ
урядниковъ: С. Цѣпакъ предсѣдатель,
И. Васильковъ подпредсѣдатель, Анд.
Гела секретарь, Анд. Виллякий касіє-
ръ, В. Кира записникъ, И. Ло-
зиньскій контролоръ, Ю. Гойдичъ
хорунжий, Ил. Басала дверникъ. До-
зорця хорыхъ: Дмитро Вилецъ на
Dickson City, Мих. Шефко на
Pine Brook, Я. Люликъ на Flats
и 7th Str., Стеф. Телѣшакъ на
Brisbeen Patch, М. Грицѣвъ на
Taylor, Pa.

БРАТСТВО

св. Йоана Хрестителя
въ Олифантъ, Па. в. Союза 3.
заложене 1889 року. Чи-
слитъ членѣвъ около 400.

Мітингі вѣдбувають ся въ мѣсцевій
руской школѣ каждый першій недѣля по
першій. Урядъ: Ю. Хиланъ предсѣд.,
П. Ілжа заступникъ, О. Ковтко секретарь,
Ю. Кретъ заступникъ, Ст. Френчко мо-
ласієръ, контрольна комісія: о. Н. Стру-
тинский и М. Паздрій, опыкунъ хорыхъ
на Олифантъ: И. Гавранъ, на Грасахъ: Ив.
Сембратъ, на Антаріо П. Чезахъ, на Ричу
Ос. Вознякъ, капитанъ Д. Лавовскій, Ст.
Шкирянъ заступникъ, господарь Д. Ле-
пакъ, хорунжий И. Смакула. Секретарь
„Союза“ М. Паздрій.

Надѣслане.

Зъ McKees Rocks, Pa.
Правда въ очи коле, Вко-
лола она и якогось С. Л.
зъ Питсбургу и той бѣда-
чико видячи, що годѣ пе-
речити тое, що я свого ча-
су писавъ въ Свободѣ, далѣ-
ше въ Ньюйорскій газетѣ
вмѣсто менѣ вѣдповѣсти,
накинувъ ся на зовѣмъ
немающего зъ тою справою
нѣчого сиольного о. Стефа-
новича. Паше, що о. С.
находить ся на фотографіи
мѣжъ польскими соціали-
стами. Але се брехня. Я
умысно купивъ польскій
календаръ и бачивъ тую
фотографію и переконавъ
ся, що то чиста ложъ и
другимъ показавъ, чтобы
знали якъ ньюйорска газета
и еѣ прихильники знаютъ
брехню воковати. Але то
не дивниця, бо С. Л. на-
лежить до тыхъ що 1902
року разомъ зъ жидами за-
мыкали на Савтъ Сайдъ рус-
ку церковь и въ капелю-
хахъ по церквы ходили. Але
якъ парше всѣ заходы С. Л.
и его компаніи скончилися
на нѣчимъ такъ и теперъ
его неправдивый напасти не
вдѣють нашой парохіи нѣ-
чого, бо гутешна парохія
складаея зъ людей честныхъ
а не такихъ, що ще въ краю
свою честь продали ляхамъ
за смер... ковбасы и жи-
довскій охляпы. Ще раджу
С. Л. и компаніи, чтобы

ливились на фотографіи че-
резъ окуляры, если не ба-
чать голымъ окомъ добре.

Каже С. Л., що той не-
честный, хто спѣвае пѣсню
„Не пора Москалеви, Ля-
хови служити“. Чому? —
пытаю. То вы С. Г. хочете,
чтобы Русинъ служивъ Мос-
калеви и Ляхови, что бы Ру-
синъ все бувъ подданный дру-
гому, нѣкогда не бувъ сво-
имъ паномъ? Сли такъ, то
можете, Мг. С. Л. служити
и Москалеви и Ляхови и
Жидови и Айришови и ко-
му только схочете — але
я не яочу, анѣ жадень ро-
зунный Русинъ певно того
такъ само не схоче.

Паше С. Л., що Укра-
инцѣ побратимцѣ зъ Ля-
хами, але и се брехня. Я-
кійже они могутъ бути по-
братимцѣ Ляхамъ, коли не
хотять имъ служити. Про-
тивно, С. Л. и всѣ москво-
филы суть побратимцѣ Ля-
ховъ, бо имъ служатъ тай
ще недавний той часъ, ко-
ли Украинцѣ обкидали яй-
цами профессора Фіалка у
Львовѣ (за зневагу руской
мовы) а редакторъ газеты
плакавъ надъ нимъ и жа-
лувавъ его а ганьбивъ за
тое Украинцѣвъ, що запе-
клому ворогови Русинѣвъ
зробили такую прикрѣсть.

Каже С. Л., що Укра-
ины нема хіба на Мікіеракѣ.
То правда, що насъ Укра-
инцѣвъ есть и на Мікіе-
ракѣ колька, але Украина
була, е и буде — о томъ
каждый знае хто читавъ и-
сторію, але хрунѣвско-мос-
фильской крайны не було
и не буде хіба де тамъ
на горѣ Чорторыѣ.

А. Г. Лемко.

Прошу дописувателя зъ
Вунсакетъ, Р. А., що пи-
савъ до ньюйорской газеты,
чтобы подавъ свое имя, что-
бы я знавъ зъ кимъ маю до
дѣла. Сли не подастъ своего
имени буду знавъ, що се
той панъ, котрый за ковба-
сы продававъ голоса въ Га-
личинѣ. — На разѣ скажу
Вамъ ще пане дописуватель,
что вы пишете свѣдомо не-
правду. Неправдою есть,
чтобы я за Союзомъ [центы
пивъ або фундувавъ, о томъ
знають члены, котрі всту-
пили до Союза. Що же ся
тычитъ редактора вѣдъ ка-
зеты, то я писавъ о нѣмъ
лишь те, что правда, а ко-
лись напишу ще болѣе,
бо маю его листы и листы
секретаря О. Р. В.

И. Прегонъ.

Зъ Правиденсъ, Р. А.

Вже пару разѣвъ были
набавраніи въ ньюйорскій
казетѣ брехнѣ на нашого
секретаря Ив. Прегона въ
томъ намѣрѣ, чтобы ему
честь передъ людьми вѣдо-
брати, але думаю, что то
имъ ся не удасть. Я знаю
п. Прегона добре вже 4 ро-
ки. Свого часу были мы ра-
зомъ въ одномъ братствѣ
въ Пасейкѣ, Н. Дж. и тутъ
уже жиемо разомъ 18 мѣся-
цѣвъ, але я не бачивъ анѣ не
чувъ на него нѣчого злого.
Если брехунъ пише въ нью-
йорскій газетѣ, что п. Пре-
гонъ, утѣкавъ нѣчною по-
рою, не заплативъ сторни-
кови и т. п., то чому сего
не докаже, коли не запла-

тивъ кому и т. д. и чому
не подпише своего имени
только подписучи ся членъ
братства? Вываю отже до-
писувателя [казеты, чтобы
доказавъ:

1) Кому п. Прегонъ о-
ставъ доженъ за бордъ и
сторъ и коли?

2) Коли утѣкавъ нѣчною
порою и про яку причину?

3) Нехай дописуватель
не забуде подписати свое
повне имя и назвыско.

Если дописуватель не
сповнитъ повысшихъ 3 то-
чокъ, то видно что не есть
честный чоловікъ, але
хрунъ, что пише якъ будь
дурницѣ, чтобы лишь дру-
гому шкодити на чести.

Порфирій Мохнацкий.

— Хотите правовати ся, выставити ко-
му повномочіе, купити або продати має-
токъ, достати сплатонъ, сколестовати гро-
шъ вѣдъ дозвѣнокъ або увѣдѣнтіи о
вѣдъ войсковой екзециркы, пишати до
John-a Nemeth-a 457 Washington St. New
York, N. Y. Вѣдъ вамъ всю зробити якъ
найбѣше и скоро.

Пѣсня про Канаду.

Ой зелена добровочко
Лишь ты трохи вижу
Тай ни знае отецъ, мати,
Шо я въ гарѣ сижу.
Тай ни знае отецъ, мати
Нѣ жадна родина,
Только собѣ пригадала
Моя родна жина.
И якъ собѣ пригадала
Ревни заплакала:

— Ой ни знати шо тамъ роби
Мой вѣрний дружина?
Ой сидитъ вѣдъ въ тотѣ гарѣ
И дуже сумуе,
Шо ни бачи и ни чуе
О своихъ родинѣхъ.
Ой встае вѣдъ ранесенько
У шестой годинахъ
А все собѣ споминае
О своихъ дружинѣхъ.

— Ой ни тужи моя мила
Такъ дуже суменько
Я до тебе поверну си
Мое ты серденько.
Ой вѣдъ же я тай думати
Якъ маю вертати,
Допоможи милый Боже
Въ свой край мандрувати.
Ой зачавъ я вандрувати
Ни буду тужити,
Якъ попигну у кешеню]
Е ще при чимъ жити.
Ой якъ прииду я до краю
Ни буду тужити
Тай ни буду я такъ тяжко
На Жидѣвъ робити.
Бо Канада е сытый край
Легко заробити,
Денни можна штири риньчки
Завши получити.
Бо тутъ горы золотіи,
Добри заробити,
О хто прииде ще молодой
Не буде бѣдити.
У Канадѣ добре жити,
Добре панувати,
А ще котрый нижонатый
Гадки му ни мати.
Котрый же тутъ зъ жѣнокъ прииде
То жѣнка пануе
А вѣдъ торбу черезъ плечѣ
Въ роботу вандруе.
Пѣшовъ же вѣдъ я въ дорогу
Роботы питае,
Его жѣнка та по фармахъ
Коханця шукае.
Пѣшовъ же вѣдъ до работы
Тай тяжко працуе,
Его жѣнка пышна пана
Зъ коханцемъ начуе.
Пришовъ же вѣдъ я зъ работы
Зачавъ си питати
Его дѣти дробеньки
Всю правду сказали:
— Ой тату нашъ солоденькій
Ты пѣшовъ робити
Наша мама зъ другимъ мужомъ

Взяла си любити.
Дѣти мои пробеньки
Нима пѣчо зъ того,
Бо въ Англіи тутъ за жѣнку
Зилѣзе готови.

Ой сѣвъ же я коло стола
Тай думку думаю:
Забравъ бы дробий дѣти
Вѣдъкабымъ до краю.

Ишовъ бы я тай до краю
Шожъ ми зъ того буде,
Здыбуть мене мои люди
Соромъ менѣ буде.

Ой встае же я тай вѣдъ стола,
Приставъ тужити,
Лишу жи я свою жѣнку
Зъ Чайниминиомъ жити.

Ой ставъ же я дивити ся
На тоту пригиду
Взялохъ мене мое серце
Тягнути до дому.

Ой вѣдъ же я до агинтовъ
Листочки писати,
Чтобы хтѣли черезъ моря,
Щобъ си въ край достати.

Агинтъ менѣ прислае
Ажъ чотири листы
Якъ же маешь сто долларѣвъ
Можешъ уже плывсти.

Ой ставъ же я тай думаю
Сотку ему дати,
Кобы-жъ Господь ми допомогъ
У край си достати.

Прислае менѣ агинтъ
Зъ Антверпинѣ шифкарту
Можешъ сыну вѣдѣхати
Ажъ у першомъ Маргу.

Симеонъ Паламарюкъ
зъ Буковины, села Лужанъ.

ДУХОВНА ПѢСНЯ. Ч. 1.

Гол. Вар. 73.

Тамъ далеко мы бачимо край,
Въ него вѣрний люди прийдуть;
Самъ Спаситель веде у Свой рай
Свой вѣдкупленный и вѣрний людъ!

2 разы { Скоро вѣдъ насъ введе
Въ нашъ спокойный сей
родный нашъ край

Тамъ, у славы небесъ, далеко
Вѣдъ суеты и журбы на земли.
Всѣ спѣвають и хвалятъ Его
Зъ чутемъ радости, чистой любви.

Скоро вѣдъ насъ и т. д.

Тамъ, у славы небесъ, далеко
Вѣдъ суеты и журбы на земли.
Всѣ спѣвають и хвалятъ Его
Зъ чутемъ радости, чистой любви.

Скоро вѣдъ насъ и т. д.

Тамъ, у славы небесъ, далеко
Вѣдъ суеты и журбы на земли.
Всѣ спѣвають и хвалятъ Его
Зъ чутемъ радости, чистой любви.

Скоро вѣдъ насъ и т. д.

Тамъ, у славы небесъ, далеко
Вѣдъ суеты и журбы на земли.
Всѣ спѣвають и хвалятъ Его
Зъ чутемъ радости, чистой любви.

Скоро вѣдъ насъ и т. д.

Тамъ, у славы небесъ, далеко
Вѣдъ суеты и журбы на земли.
Всѣ спѣвають и хвалятъ Его
Зъ чутемъ радости, чистой любви.

Скоро вѣдъ насъ и т. д.

Тамъ, у славы небесъ, далеко
Вѣдъ суеты и журбы на земли.
Всѣ спѣвають и хвалятъ Его
Зъ чутемъ радости, чистой любви.

Скоро вѣдъ насъ и т. д.

Тамъ, у славы небесъ, далеко
Вѣдъ суеты и журбы на земли.
Всѣ спѣвають и хвалятъ Его
Зъ чутемъ радости, чистой любви.

Скоро вѣдъ насъ и т. д.

Тамъ, у славы небесъ, далеко
Вѣдъ суеты и журбы на земли.
Всѣ спѣвають и хвалятъ Его
Зъ чутемъ радости, чистой любви.

Скоро вѣдъ насъ и т. д.

Тамъ, у славы небесъ, далеко
Вѣдъ суеты и журбы на земли.
Всѣ спѣвають и хвалятъ Его
Зъ чутемъ радости, чистой любви.

Скоро вѣдъ насъ и т. д.

Тамъ, у славы небесъ, далеко
Вѣдъ суеты и журбы на земли.
Всѣ спѣвають и хвалятъ Его
Зъ чутемъ радости, чистой любви.

Скоро вѣдъ насъ и т. д.

Где есть?

Хто хоче шукати своїх кра-
дів в череві нашої газети, мусить
заплатити 25 центів за кожне ого-
лошення наперед.

Пошукую

в важній справі Андрія Філана,
родом з Володимира, горлицкого по-
літиту в Галичину. Робив недавно
сему в Ансоні. Хто мені о ньому
донесе достане \$5.00 нагороду.

John Boroshovich,
24 Jersey St., Ansonia, Conn.

ГДЕ ЕСТЬ?

Петро Собень, родом з Борного,
нов. Горлиць, Галичина. Перше ме-
шкав в Ансоні, Конн. Пошукує
его вітчим Семан Полівка в
дуже важній справі. Хтоби о ньому
знав, або вбачив сам най зголо-
сити ся на адресу:

Seman Polivka, Olyphant, Pa.

ВСЯЧИНА

СВІТЪ ВЪ ЧИСЛАХЪ.

— ВЪ цѣломъ свѣтѣ е о-
коло 1200 тунелѣвъ, котрі
мають разомъ около 600
миль довжини.

— Нѣмецкій експортъ до
Сп. Державъ выносивъ въ
минуломъ роцѣ 130 міліо-
новъ доларѣвъ або 15 мілі-
оновъ болѣе чимъ в 1904
роцѣ.

— Найболѣе звѣсна до-
си глубина морска выно-
сити 5 1/2 англійскихъ миль.
Найболѣе высочѣнь на зе-
мли, гора Еверетъ, в Гіма-
лаяхъ, возносити ся на 5 3/4
миль понадъ морську уро-
вѣнь.

— Одна зъ найдовшихъ
зельзницъ в Америцѣ, „Ке-
недїенъ Песификъ“ що їде
вѣдъ Галифаксъ до Ванку-
веръ в Канадѣ, має 2921
миль довжини.

— Професоръ Нідерле об-
числивъ, що при конці 1900
року було всѣхъ Славянъ
138 міліонѣвъ 691 тисячъ,
а вѣ томѣ числѣ 95 міліо-
новъ Росіянъ и Русинѣвъ.
Українцѣвъ. Всѣхъ Нѣм-
цѣвъ послѣ обчислення про-
фесора Лянггавса було вѣ
томѣ самѣмъ часѣ 84 міліо-
новъ 793 тисячѣ.

— Вѣ Лондонѣ живе око-
ло 30 тисячъ жѣнокъ, ко-
трихъ покинули мужѣ.

— Вѣ 1903 роцѣ прийшло
до Сп. Державъ 72 тисячѣ
783 емігрантѣвъ болѣе,
чимъ в 1902.

— Минувшого року вро-
дило ся вѣ цѣлой Австралі-
ї около 76 міліонѣвъ бу-
шлѣвъ пшеницѣ. Вѣ 1902
роцѣ були тамъ о много
гѣршій врожаѣ, бо не дали
болѣе якъ 48 міліонѣвъ
бушлѣвъ.

— Обчислено, що вѣ Сп.
Державахъ живе 4 міліони
нежонатыхъ парубѣвъ, ко-
три переступили 30 рокѣ
житя.

— Людке сердце важить
трошка болѣе якъ 1 фунтъ
и має не цѣлыхъ 6 цалѣвъ
довжини. Серце слоня ва-
жить 36 фунтѣвъ, е 28 ца-
лѣвъ довге и 24 широке.

— Японська флѣота воен-
на має 195 тыс. бочокъ пое-
му, а еизалогачислѣ 14.600.

ЗВѢРЯТА НА МОРЮ.

Одѣнь зъ французскихъ у-
ченыхъ черезъ довшій часъ
обсервувавъ, якъ поводити
ся рѣзничій звѣрѣта подѣ

часъ морскої їзды на ко-
раблѣ. Зъ его дослѣдѣвъ
выходить, що лишъ одѣнь
бѣлий медвѣдь любить мор-
ську поїздку; всѣ прочі су-
хопутні звѣрѣ неждують
на морю и дуже зле чують
ся послѣ плавбы. Звѣща-
ють они про се голоснымъ
рыкомъ и рѣзкими го-
лосами невдоволення, доки
морска недуга не повалить
ихъ зъ нѣгъ. Тодѣ рѣгають
ще гѣрше вѣдъ людей, а
коли буря метѣе дуже ко-
раблѣмъ, лежать, мовъ не-
живі. Тигрѣ терплять най-
болѣе зѣ всѣхъ; плачуть
мовъ дѣти, скавучать жалко
и труть собѣ лапами живо-
ты. Конѣ е злыми моряка-
ми и богато зъ нихъ гине
на кораблѣ. Слонѣ такожъ
не люблять моря, але да-
ють себе лѣкувати, коли
морска недуга повалить ихъ.
Конѣ нххомъ почує землю,
хочъ еще далеко буде до
неї, тай веселымъ ирзанѣмъ
звѣщає свою радѣсть коль-
канайцѣть годинѣ напередѣ.

ЧЕМНОСТЬ НАДѢВСЕ.

Корбетъ, славный силачъ
и боксеръ свѣтовой славы
замешкавъ собѣ минувшого
року весною на одной фар-
мѣ в Калифорніи, чтобы
набрати силъ до „новой пра-
цѣ“... Разъ выѣздитъ вѣнъ
конемъ, одягнѣный вѣ звы-
чайный фермерскій стрѣй и
стрѣчає трѣохъ жовнѣрѣвъ,
що сказали на його адресу
пару обидливыхъ словѣ. Си-
лачъ привязавъ коня до де-
рева, приступивъ до нихъ
и запитавъ, якъ смѣють йо-
го обиджати. У вѣдповѣдь
дѣставъ ударъ вѣ лице. Кор-
бетъ взявъ ся тодѣ до воя-
ковѣ на добре и потовкѣ
всѣхъ трѣохъ такъ гарно,
що заголомшеніи покрили
собою землю. Корбетъ
всадивъ теперъ каждому зъ
нихъ у кишеньку свою візи-
тѣвку на памятку и вѣд-
ѣхавъ. На одной визитѣвцѣ
було написано: „Чемнѣсть
надѣвсе.“

Смѣшное.

ПОЛЬСКІЙ ХВАЛЬКО.

— Ворѣгъ бувъ передѣ
нами — оповѣдає одному
Американцеву польскій по-
встанецъ зъ 1863 року — и
бомбардувавъ насъ зъ усѣхъ
сторонѣ! Вѣтомѣ летить гар-
матна куля и... вѣдриває
менѣ руку. Пукає гранатѣ
— я трачу ногу... Ошалѣ-
лый зъ болѣю — трачу го-
лову...
— Отже майже нѣчого
уже вамъ не лишило ся —
замѣчає Американецъ.

ДУЖЕ РОЗУМНА.

Жѣнка до мужа: — Чи
знаєшь ты, Процю, чога я
такъ посивѣла?

Мужъ: — Чого?

Жѣнка: — Бо я дуже
розумна. Ади якъ деякі
гѣлобоко вчені люди, то имъ
голова посивѣла, а деко-
трымъ ажъ облѣзла.

Мужъ: — Та воно прав-
да, що такъ: в. м.

— Кумо, позвольте менѣ
теперъ у вашѣмъ олѣю мок-
рыбу спражити, а вѣдтакъ
я вамъ позволю вапу соло-
нину у моѣй капустѣ за-
варити.

Кума: — Я не бороню.

Есте жертвою подвизокъ?

Коли такъ, хочъ, абы вы при-
шли порадовати мене перше, чимъ
ще болѣе грошей выкинете на
подвизки и обманчиві лѣки. Се
васъ не буде стояти ані центъ, а
порадѣте спеціаліста, котрій вже
тысячѣ киловыхъ особѣ вповнѣ
вылѣчить.

Тяжуйте. — Безъ огляду на
вашъ сумный дослѣдъ зъ иншимъ
лѣкованѣмъ, я таки докажу нагла-
дно, що не лишъ дасть вамъ по-
лекшу, але зовсѣмъ вылѣчу зъ про-
пуклины моиѣ

Хемічно-Електричними спосо-
бѣмъ.

Належу до тыхъ не многихъ спе-
ціалістѣвъ, котрі ругать за вылѣ-
чене. Моѣ рекордѣ вылѣченыхъ пе-
реслѣдчикѣ каждого, що може мати
довѣре до мене. Моя метода пере-
высила кождый вынахѣдъ на полѣ
медицины и госяня ранѣ вѣ послѣд-
нихъ 50 рокахъ.

Читайте сесе:

Вылѣченный рѣзничій.

Поважанный Докторе О'Малей!
Повиновѣсь спонукѣ мене вѣзти за
перо. Вѣ нашѣмъ мѣстѣ е богато особѣ,
навшенныхъ недугомъ. Яа и мене мучила,
безъ надѣи на вылѣчене. Якѣ-бы не вы
и не ваша помощь, бувъ-бымъ калѣкомъ,
безъ силъ до працѣ. Мучила мене и до-
бывала грѣзна пропуклины, та теперъ,
завдяки вашому знаню, я зовсѣмъ вылѣ-
ченый. Прощю зновъ, а навѣтъ тяжко
двигати. Подвизки явѣ вѣдчинѣ, бо не
потребній менѣ до нѣчого. Чую ся щасли-
вымъ и до смерти буду вамъ вдячний за се.

WM. PATTERSON,
рѣзничій вѣ Armour & Co. Branch House-
Wilkes-Barre, Pa.

Моєю методою кожда особа може
вылѣчитися вѣдъ надсаждения безъ
грѣзнои операціи и перепѣнъ вѣ
працѣ. Могу представити вамъ мно-
гимъ особамъ, що були мною вы-
лѣчені, а котрі не жадають собѣ,
абы ихъ подаку шлѣдно оголо-
шувати.

Подвизки не вылѣчать пропу-
клины.

Дрѣ О'Малей

Головный офісъ, де бесѣдує ся
славянською бесѣдою е на
458 S. Washington Str. у Wilkes-Barre, Pa.
Філіальні офісы (де вправній
лѣкарѣ лѣчать недужихъ моиѣмъ
чудеснымъ Хемічно-Електричнымъ
способомъ):
Scranton, Pa., 134 Washington Ave.
Philadelphia, Pa., 1409 Arch St.

По иллюстрированъ книжкѣ о лѣченю
пропуклины шлѣть до Wilkes-Barre, Pa.
Шлѣмо ихъ даромъ.

Хочешъ читати дещо
веселого и
васмѣятисъ?

Купи собѣ „Комара“.
Три старѣ рѣчники кошту-
ють лишъ \$3.50.

Одѣнь рѣчникѣ \$1.25.
Хто хоче доставати „Кома-
ра“ що два тыжднѣ че-
резъ одѣнь рѣчъ, нехай
зашлѣ 2 доларѣ на адресу:

„Комар“.

ул. Собѣщины ч. 8.,
Львѣвъ, Austria, Galicia.

Тамъ можете достати та-
кожъ слѣдуючѣ книжки:

Калѣндарѣ „Ксмара“ на
рокъ 1903 . . . 15ц.
Калѣндарѣ „Комара“ на
рокъ 1904 . . . 25 „
Новомодный Слѣваникъ 20 „
Деканы зъ гѣрѣ . . . 15 „

— Хотите бесплатно и скоро захвати до
старого краю, або спроводити родню зъ
краю, купити собѣ шифкартъ вѣдъ John-
a Nemeth-а, 457 Washington St New-York, N.Y.

Лишь 4 доларѣ и повѣ
коштує на рокъ„Литературно-Науковий
Вѣстникъ“.

Выходитъ, що мѣсяца ве-
ликими книжками, що мѣ-
стятъ вѣ собѣ около 200
сторонѣ друку. Кождый ин-
теллигентный Русинъ вѣ А-
мерицѣ повинѣнъ бути пред-
платникомъ „Литературно-
Наукового Вѣстника“.

Предплату можна выси-
лати до редакціи „Свободы“
або впрѣст до краю на
адресу: Литературно-Нау-
ковий Вѣстникъ, ул. Чар-
нѣцкого 26, Львѣвъ, Galicia,
Austria.

КНИЖКИ

ПО ЗНИЖЕНОЙ ЦѢНѢ!

Антоній и Клеопатра	75
Возвнѣнъ Геншель	75
Метелица	50
Мѣй измарагдъ	100
Матеріалы до украинско-русской этнографіи (3 томы) по	100
Монографіи Костомарова	50
Манифѣстъ коммунистической партіи	20
На добродѣйный цѣли, комедія	35
Нѣтъ	25
„Наука“ рѣчникъ зъ 1878 р.	3.00
Ориса	5
Партіи политикѣ и мораль	25
Старый Ефремъ	10

(Дальше буде.)

Повышші книжки маємо только
вѣ одномѣ або двоѣхъ примѣрникахъ,
длятого просимо замовляти сейчасъ.

Сѣ книжки, котрі понижше списані
можете всегда достати!

Американскій шляхитѣль	15
Абу Касимовъ капиѣ	30
Апостолы и Евангелія	35
Библия мала	30
Букваръ рускій	25
Богъ Надежда	100
Весела книжочка зъ образками Велика исторія библийна старого завѣта	30
Велика исторія библийна нового завѣта	80
Де що про звѣрѣта	30
Друга книжка для малыхъ дѣвчатъ Дослѣды зъ поля статистики	10
Дядко Дмитро, оповѣданѣ про се куды идуть мужикій грошѣ	10
Дѣщо про права и суды вѣ Сп. Дѣр.	10
Дѣщо зъ исторіи російской православ- ной місії вѣ Америцѣ	10
Дорога до свѣдомости	10
Домашній писаръ (зборка примѣ- ровъ якъ укладати рѣзніи письма)	50
Енеїда Котляревского	50
Зашлѣкъ школяра	20
И мы вѣ Европѣ	10
Колыды	5
Кълодъ Іе	25
Карбы	25
Калѣндарѣ „Союза“ (1904)	25
Казка про жидѣ	10
Корѣнь душѣ	100
Конституція Снолугѣ. Державѣ	10
Малый Робинзонъ	10
Микола Палай	10
Микола Костомаровъ	5
Народный Рухъ Ав.-Уг. Русинѣвъ	15
Оповѣданѣ для дѣтей	20
Оповѣданѣ Стороженка	10
Офѣрма	10
Образки зъ Америки	10
Оповѣданѣ С. Макара	15
Пѣснословѣ	40
Пригоды Довѣ-Клѣхота	40
Повѣсти Федьковича	20
Поезія Шевченка	1.25
Про вѣдѣстникѣ. вѣдъ рос. православія	10
Павуки та мухи	2
Пѣсатиръ великій	300
Пѣсатиръ меньшій	100
Pid Krestom	100
Розмова Поляна зъ Русинѣмъ	10
Рыболовы, оповѣданѣ Ковалева	75
Русскій слѣванникъ	40
Рѣзникѣ зъ Петербурга	30
Русскій страйкъ	10
Русины прѣдѣвской епархіи	35
Страйкъ и Бойкотъ	10
Судный день	50
Словаки чи Русины?	25
Стежечка вѣ рай	50
Тарасъ Шевченко	15
Тыжко Гавралюкъ	15
Хлѣбъ душѣ	1.00
Читанка друга	25
Читанка трѣта	40
Читанка четверта	50
Шейкспиръ вѣ повѣсткахъ	10
Шлода	20
Яблочникѣ, комедія	15

(Дальше буде.)

Замовляйте только тѣ книжки,
котрі бачите вѣ послѣднѣмъ числѣ
„Свободы“.
Всѣ попередній списы и цѣнники
книжокъ суть неважны.

Зъ замовленіями посылайте и
грошѣ.

Письмѣ выразно.

Замовленъ на суму менчу якъ
доларѣ не принимає ся.

Почту мы оплачуемо.

Адресъ:

SVOBODA.

Box 353, Scranton, Pa.

Кожде братство

повинно мати книжку для опѣкуна
хорыхъ, одну або болѣе, для за-
писованія коли, хто захорувавъ и
якѣ довго бувъ хорый. Таку книж-
ку можете достати вѣ Ред. „Свобо-
ды“. Одна коштує доларѣ. Грошѣ
прислѣжайте напередѣ.

SVOBODA

Box 353, SCRANTON, PA.

С. М. НАТНАВАУ,

агентъ вѣдъ огневѣю асекураціонномъ
компаніи.
Колѣктуе таможъ грошѣ за рентъ. Має
два дома до ренту на Race str., три дома
на продажѣ на Hill str., дома до мешканія
або на продажѣ на Blakely, Olyphant, Pa.

ЦѢНА ДУЖЕ НИЗЬКА.

ДОКТОРЪ ПРАВЪ
Ю ЛІАНЪ ЧУПКА,

— адвокатъ, —
3 N. Main Str., Wilkes-Barre, Pa.
P. O. Box 372.

Его офісъ вѣ Scranton, Pa. е на 303 Spruce
Str. Але до Скрентонѣ прѣїзжає только
кождого понедѣлка и четверга вѣдъ годнамъ
6-ою до 8-ою вечерѣмъ.

Всѣ справы американскій вѣ повѣсткахъ:
Ляверне и Лякована.

Хто має справу ґрунтовой, або
хоче вѣдобрѣти грошѣ або спадокѣ
вѣ старѣмъ краю, най удасть ся до
адвоката Чупки, бо вѣнъ бувъ ад-
вокатомъ вѣ Галичинѣ.

Всѣ контракты, правій паперы и
повномочія. — 1004

КУПУЙТЕ!

КНИЖОЧКИ для записо-
ванія мѣсячной колѣкты
и другихъ жертвъ на ва-
шу школу, церковь, пле-
банію и т. д. Можете ихъ
достати по цѣнѣ 7 цен-
товъ за одну. Таки кни-
жочки повинна кожда па-
рафія роздати своимъ чле-
намъ. Кождый парафіян-
инъ повинѣнъ мати та-
ку книжочку, тогды буде
знати, що тѣ грошѣ якѣ
вѣнъ заплативъ на цер-
ковѣ и т. и. ему не про-
падутъ.

БЛАНКЕТЫ на метрики
хресту, вѣнчанія и похѣ-
рону по цѣнѣ 2 центѣ за
штуку.

БРАТСКІЙ опѣкуны хо-
рыхъ повинні мати книж-
ки для записованія коли
хто захорувавъ, на яку
слабѣсть и т. д. Одна
книжка коштує одного
доларѣ.

— SVOBODA, —

Box 353,

SCRANTON, PA.

ЧАРѢДИНА МАШИНА.

Ось вамъ ЧУДЕСНЫЙ ВЫНАХОДЪ.
Цѣна 50 центѣвъ.

Сѣ чудесна машина вѣдповѣдає на
всѣхъ пытанія такъ скоро, мовъ жива. Е
она такъ уряджена, що скаже вамъ вашу
будущность, яке же васъ нещастѣе, якъ
вамъ поїде вѣ торговлю, любови и пр.
До неї можете говорити, мовъ до живої,
позаякѣ вѣдповѣсть вамъ сейчасъ черезъ
припривлѣный рѣгъ. Гухъ вашихъ губъ
и голосу приносить чудесну вѣдповѣдь.
Все те урядженѣ на основѣ науки. Ве-
дѣль смѣху мѣмъ мати зъ нею вѣ товари-
ствѣ, а навѣтъ легко заробити грошѣ.
Коли хочете знати, яке же тебе доля, чи оженишь ся або поїдешъ за мужъ, чи
мужъ або жена любить тебе, такъ поспытай чудесной машины а она на все вѣдпо-
вѣсть. Машина зроблена зъ нікію и е такъ сильна, що можешъ мати вѣ цѣлѣ житѣ.
Продаємо такожъ машини до друкованія, книжки, розничного рода товары, вѣд-
занки для братствѣ, печатки, прапѣры и т. п. Каталогъ шлѣмо даромъ. Грошѣ по-
сылайте черезъ „Мониторѣръ“ або вѣ рѣдѣжированій листѣ. Посылку низше
доларѣ принимаємъ вѣ 1-центѣвыхъ значкахъ почтовыхъ.

JUDICIOUS ADVERTISING AGENCY, CHICAGO, ILL.

ПЕРША РУСКА ВУЧЕРНЯ ВЪ SCRANTON, PA.

Михайла М. Югаса

314 THIRD STREET

Хочешъ купити добре мясо,
Шинку чи смачныхъ ковбасъ,
Не гравъ братѣ грошей и часу,
Лишь пытай ся, де butcher Югасъ.
Вѣнъ ислѣние мясо має,
Зъ людяи красно розмовляє
И поруски, по словенски,
По англійски и по польски.
Зъ него Русинѣ, butcher славный,
Къ доброй справѣ всегда справный,
За рускій народъ крѣпко стоить,
Вражды людоѣ ся не боить.
Тожъ Русинамъ треба знати,
Шо его тре подѣпарати;
Красно знають, вѣ папѣрѣ зашакѣ,
Вучерня чиста, ажъ ся сердце радує.
Ми, Русинѣ не лагуемо,
Вѣдъ Югаса все мясо

JOHN J. CAMPTON
Католицький похоронник.
Винаймає тано керичі
— ту и на околицю. —
410 WEBSTER STR., - SHAMOKIN PA.

ГАВРИЛЪ МАЛИНЯКЪ
WHOLESALE
Cor. Franklin & Spruzheim Sts.
SHAMOKIN, PA.

Мас завжди на складі свіже,
добре пиво в великихъ и малыхъ
бочкахъ зъ найлучшихъ броварівъ,
горілки и лікеры найдешевшого гатунку.
Брати! замовляйте у свого!

РУСЬКІЙ КРАВЕЦЬ
Въ Шамокінъ, Па. мешкає
руський кравець
ПЕТРОВУЗМИЧЪ
425 N. Shamokin str.
Робить вѣкъ всьмий
убраня мужескї
складно и дешево.
Хто у него замовить
убраня, вѣдомо того
не погалаує.

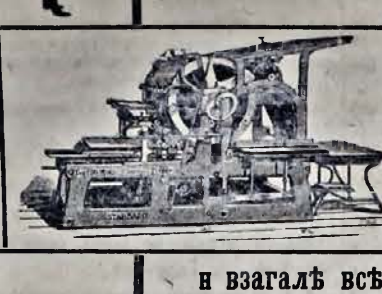
СЕМАНЪ МИТРЕНКО
готельничїй
на River st., OLYPHANT, Pa.
Хочешъ выпити гарненько?
Запийтай ся де Митренко;
Готель, виску, пиво має,
Повний салюнкъ доживає.
Съ щара, съ и гали
На мітинги, на забави:
Тамъ посидишь, погуляєшь,
Вчуєшь неоди цѣкає, —
А що выпешъ, то знай брата,
Побе дальше, якъ у пяти!

ОДИНОКІЙ РУСЬКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N. J.
Кождий Русинъ мавчїй яку небудь
потребу въ Нью Йорку, чи въ околиці,
пованенъ вступити до того готелю, бо
тутъ достане найдоровшїй и найтаншїй
напїтєкъ всакого рода и пораду, де най
лучше ку: яти шифкарту.

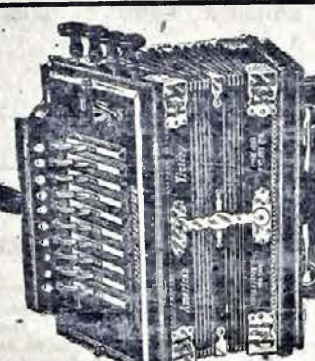
Dr. F. J. Meek,
(МИКОЛАЙЧИК.)
СПЕЦІАЛІСТ
СЛАВОСТЕЙ,
ЖІНОЧИХ,
ДІТЯЧИХ
І ВЕНЕРИЧНИХ.
Жива при породи дізнають
особливий описъ.
Office: 227 N. Shamokin Str. | Телефон
SHAMOKIN, PA. | Nr. 1673

Юліанъ Копилянскій
(JULIAN KOPILANSKI)
424 Shamokin Str., ШАМОКІНЪ, ПА.
Перворядний салюнь ру-
скаї. — Найлѣпшїй напїтєк
можна ту достати, якъ: пи-
во на шклїнки и бутельки,
вина розмяитого гатунку,
горілки досконалі, цїгара
дуже добрі.
Спїяють Брати Русини до свого брат-
чика Юляна!

BENEVOLENT Society
ORGANIZED FEB. 1888
Виробляє брат-
скї машїнї, шапки,
годзики, херугки,
унїформи.
Цїнижкѣ и проб-
ливыслас даромъ.
Можете писати до насъ по руски, сло-
вєнски або польски.
R. H. Morgan, 23 N. Main str.
SEBASTOPOL, PA.

Друкарня „Свободы“
ВЫКОНУЄ:

ТИКЕТЫ, на пїкніки, базї,
выправки, представлєня,
ПАПЕРЫ листовї,
КОВЕРТЫ для братствъ и
поодинокїхъ людей,
СТАТУТЫ братскї,
КНИГИ параф. и братскї,
КНИЖКИ колякторскї, брат-
скї и т. п.,
ПЯЯКАТЫ,
ЦИРКУЛЯРЬ
и взагалѣ всѣ работы друкарскї
!!!СТАРАННО, ТАНО И НА ЧАСЪ!!!
АДРЕСЪ: **СВОБОДА,**
BOX 353, SCRANTON, PA.

ИВАНЪ ГЛОВА
JOHN GLOVA (POSTMASTER)
— ВЪ —
Excelsior, Pa.
ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.
Всякїй потрібнїй рѣчѣ до житя, якъ такожъ
можна купити убраня майнерскї и звичайнї.
Посылає такожъ грошѣ до всѣхъ частей
свѣта, скоро, тано и беспечно.
Продає шифкарты.
Не вѣдь нынѣ вже знають люде солїдного
Ивана Глову.

ГАРМОНІЇ!

Найлѣпша, найсилнѣйшїй и най-
таншїй гармонїя можете достати у
мене. — Пишѣть по великій цѣн-
никъ зъ образками, въ котрїхъ
найдете машинки до друкованя,
годинки, що кукають и грають,
гуслѣ, басы, кларнеты, краєві фан-
ки, бритвы, печатки и много дру-
гихъ новыхъ а потрібныхъ рѣчѣй.
S. KELTONIK, PUNXSUTAWNEY, PA.

Одень зънайбѣльшихъ
броварѣвъ въ
Америцѣ.
ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПО-
СОБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ
ПРИМѢШОКЪ.
Хто лишѣ разъ по-
копїтє сего пива, то
нишого вже не хоче
пити.
Голова вѣдь него
нїколи не болить,
бе єсть здорове и по-
живне.
НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО
ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.
E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.
Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

\$5-ый цѣсарскїй ЕЛЕКТРИЧНЫЙ ПОЯСЪ за 1 доллара.
Щобы впровадити нашъ \$5.00
Цѣсарскїй Электричнїй Поясъ
спродамо въ протягу слѣду-
ючихъ 30 днѣвъ 10.000 сїхъ
поясѣвъ по невычайно низь-
кѣй цѣнѣ с. е. по 1 дол.
ЛѢЧИТЬ ПОДЧАСЪ СНУ. Руматизмъ, нервовє ослабленє, хоробы сердца,
остре переходженє, диспєнсію, хоробы печѣночкѣ, боль въ грудяхъ,
бѣлы гелсы, гришѣ, хоробы почокѣ и жолудка, слабости жѣночї, боль
въ крижахъ и т. п. УСУВАЄ БОЛЬ ВЪ ПРОТЯГУ ОДНОГО ДНЯ. Тысячѣ
людей вылѣченыхъ кождого дня. Больше якъ 4.750.000 людей уживає
ихъ нынѣ. ПИШѢТЬ ДНЕСЬ и залучѣть \$1.00 а мы пошлемо вамъ
поясъ и оплатимо пересылку.
C. J. Karoun, Co., 1015 Collins Str., Joliet, Ill.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ltd.
— ВЪ —
SHAMOKIN, PA., 327 Shamokin st.
Найбѣльшїй рускїй компанїчнїй сторъ въ Аме-
рицѣ. Заложєный ще въ роцѣ 1889, а теперъ
побѣльшеный, украшеный и на ново
урядженый. Новый дѣмъ великїй,
краснїй, котрый компанїя ку-
пила 1896 року за \$18.000
доказує, що може ком-
панїчна робота. — Всѣ ро-
зумнї Русини належать до тої
компанїи, купують зѣ свого власно-
го стору значить, спомагають самыхъ
себе. — Мѣсячно обертає сторъ сумою \$5,500.00
Заряджуютъ нимъ:
Н. Габура, М. Колодѣй и М. Пелянѣ.

SOCIALISM is the coming issue in politics.
You may be for it or against it, but in either case
you need to understand it, and so you need to read
The International Socialist Review
Ask your newsdealer for it or send 50 cents for a
three month's subscription and a copy of Social-
ism and Farmers. No free copies.
CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers
56 FIFTH AVENUE, CHICAGO

ЧОГО ТЕРПИТЕ?
ЧОМУ СЯ ТРАПИТЕ, КОЛИ ЛЕГКО МОЖЕТЕ ВЫЛѢ-
ЧИТЬСЯ ИЗЪ СВОИХЪ ХВОРОСТЕЙ?
Прочитайте собѣ низше наведеннїе подяки, котрымъ
писали люди дякуючи Проф. Д-рѣ Е. С. Коллинсови
за сохранєніє свого здоровья. Подѣбныхъ подя-
кованїй має онъ дуже много, но задля браку мѣ-
сця, немржемо всѣхъ помѣстити.
ПУБЛИЧНЫИ ПОДЯКОВАНІЯ.

Многоу. Проф. Коллинсъ!
Дуже бы мене тѣшило щобы
сте вдоволили прияти тѣхъ мо-
ихъ пѣсєколы цѣловѣ при доб-
ромъ здоровьї. Доношу вамъ,
що по ужитю вашїхъ лѣковѣ л
чувствую ся цѣлкомъ здорова. Не
чувствую уже болѣзни въ тѣлѣ,
маю добрый аппетитъ зъ всѣмъ
вѣсьмъ спокѣйна. Дашеє глубокое знанїє въ лѣченїи
тяжкихъ болѣзней поручаю всѣмъ нашимъ крап-
камъ.
Съ почтєніємъ.
Анна Обештеръ,
Pottstown, Pa.
374 Aple Street.

Многопоч. п. Проф. Коллинсъ!
Пишу вамъ радостну новїну, по
неможу знайти на досытѣ слѣвъ,
щобыъ вамъ могла подякувати
за вашу помѣчь и лѣки, котрымъ
мене такъ короткѣмъ часѣ уздо-
ровили. Мала я передъ вами мно-
го докторѣвъ, але жадєнь менѣ
не помогъ и для того и раджу,
кто терпїть на яку нїбудь внутренню слабѣсть, що-
бы удалъ ся до Проф. Коллинса а той вамъ напєвно
поможє.
Анна Нѣмецъ,
Hoboken, N. J.
1210 Garden Street.

Пов. п. Проф. Коллинсъ!
Якъ вамъ вѣдомо, терпѣль я
болѣше якъ два роки на заворотѣ,
гукъ въ ухахъ и слабый слухъ
а лѣкарѣ котрымъ мене лѣчили,
сказали менѣ що весь мой нерво-
вый системъ єсть зѣпєсуетый. Я вы-
далъ много грошей на докторѣвъ
и лѣки, але болѣзнь не уставала.
Я удалъ ся до васъ п. Проф. Коллинсъ и заразы по
першихъ лѣкахъ хворѣсть устала и могу спокѣйно
працовати. Дякую сердечно за вашу помѣчь и
услугу.
Матвїй Зугечичъ,
Box 123, Bellefonte, Pa.

Высокоч. Проф. Д-рѣ Коллинсъ!
Майже одєнь рокъ лѣчили ме-
не нїмї докторы на гостєцѣ але
менѣ непомогли и ужємъ ся гото-
вилъ на смерть. Я немогу вамъ
досытѣ подякувати-за тоє добро-
дѣїство якое вы менѣ преуказали,
зѣ такъ важной и надѣ мѣру
болѣзной слабости.
Прїймѣть хотїя щїрыи подяки!
Яковъ Хомичъ,
South Bridge, Mass.
53 E. Main Street.

Лѣкаря найлѣпше хвалятъ подяки и свѣдоцтва нимъ выздоровленыхъ людей.
ПРОФ. Е. С. КОЛЛИНСЪ достає що день болѣше листѣвъ, въ которыхъ дяку-
ють ему выздоровленнїи пациенты. Здоровлє єсть правдивыхъ щастємъ! Проф.
Д-рѣ Е. С. КОЛЛИНСЪ єсть пѣвѣстнїй кождому и славнїй на цѣлїй слѣтъ
лѣкаръ, котрый умѣе и тамъ частїє и блаженство привєрнути, где уже другїи
лѣкарѣ стратили цѣлкомъ надѣю на выздоровленїє пациента. Онъ говоритъ,
що причинною смерти много людей єсть застарєніє и занєдбанїє слабости. Належ-
ныи лѣки, рѣшучє познанїє слабости и добре захованїє лѣкарскихъ приписѣвъ,
прїносять пєвне выздоровленїє. — Терпїте на слабѣсть, на котру дармо гляда-
ли сте помочи у другихъ лѣкарѣвъ, котрымъ вамъ ще згорѣли слабѣсть лихимъ
лѣченїємъ? Маєте яку внутреню або верхню слабѣсть? Або зѣ причины засту-
дження и занєдбаня маєте нездоровый желудокъ, груди, плюца
або другїи тѣлесныи органы? Терпїте може на яку тайну слабѣсть?
Не трїмайте вашу слабѣсть въ тайнѣ, не ганѣбѣть ся, але безъ ваганя
удайте ся съ повнымъ довѣріємъ до Проф. Д-рѣ Е. С. КОЛЛИНСА, у которого
найскорше знайдете помѣчь проти всѣхъ слабѣстей.
Проф. Д-рѣ Е. С. Коллинсовъ способъ лѣченїя приносить полєкшенїє и
уздоровленїє въ кождомъ выпадку жолудковой слабѣсти, походячей
будьто ѳтъ немѣрного ѣдження або въ загалѣ зѣ якої нїбудь нишой причины.
Недуги нерокъ (почокѣ), котрымъ суть дуже небезпечныи, познає рѣшучо
и вылѣчить въ короткѣмъ часѣ. При лѣченю РЕВМАТИЗМУ усуває не только
болѣ, але такожъ своими лѣками чїстїть кровь, выганяє зѣ тѣла зародки хво-
роты. Тымъ способомъ на всегда уздоровляє хворого.
Кто неможе особливо явити ся у Проф. Д-рѣ Е. С. КОЛЛИНСА закладѣ,
нехай докладно опише свою недугу и заплє на слѣдуючїй адресъ:
PROF. DR. E. S. COLLINS,
140 W. 34th Street,
NEW YORK.
Хворыи прїнимають ся въ его закладѣ ѳтъ год. 10. рано до 5. вечерѣ. Въ
вѣвторокъ и пятницю ѳтъ год. 10. рано до 8. вечерѣ.
УВАГА: На жаданїє посылаю книжочку „Радїя здоровья“, кто прїшлє въ
стемпїликахъ оплати почты.

Гей Русини! чи знаєте вы до-
рогу до дешевого и доброго куп-
на? Она веде просто до
Юрія Хиляка
въ OLYPHANT, PA.
Вы єго пєвно добре знаєте. Въ него
знайдете одинокїй, найдешевшїй, най-
лучшїй и наймѣльшїй сторъ въ
убранїяхъ. Купите добре „шифкарту“ и
скоро а безпечно поїдете вамъ грошѣ до
старого крає. Не гадайте однакъ, що те
вже все — нї! Вѣдь має ще найшара-
дѣйшїй салютъ въ мѣстѣ подъ назвою:
Anthracite Hotel.
Тамъ доперва погостите
ся, якъ въ рѣдної бабки на
весѣлю.
РЕСТАВРАЦІЯ И КАВАРНЯ
TROMETTER'S
(Трометтеръ)
при Рєднѣнскѣй дїлѣ въ Shamokin, Pa.
Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ
Въ кождѣмъ часѣ можна достати
такъ горячїй якъ и живїй перекускї.
Потравы прилагодженї на європѣй-
скїй способъ, дуже смачно. Услуга
солїдна. Окремїи комнаты для родитѣ.
Найлучшїй вина, пива, лікеры, горілки
и всѣ можливї напїтєкї. Цѣна дуже
мала.